Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ № 238 (8978). ● 1986 йил 18 декабрь ● ПАЙШАНБА ● Баҳоси 3 тийин

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

Кеча ўн тўққизинчи чақириқ халқ депутатлари Тошкент область Советининг ўнинчи сессияси бўлиб ўтди.

Сессия бошланиши олдидан Советнинг партия группаси мажлиси бўлди. Мажлисни Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари Т. А. Алимов олиб борди.

Сессияда халқ депутатлари область Совети ижроия комитетининг 1986 йилги иши тўғрисидаги ҳисобот муҳокама қилинди.

Тошкент областини иқтисодий-социал ривожлантиришнинг 1987 йилги плани ҳамда областни социал-иқтисодий ривожлантиришнинг 1986 йилги планининг қандай бажарилаётганлиги масаласи муҳокама қилинди. Область Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари, область план комиссиясининг раиси Т. Й. Йўлдошев шу масала юзасидан доклад қилди.

Тошкент областининг 1987 йилги маҳаллий бюджети ва 1985 йилги маҳаллий бюджетнинг ижроси тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Шу масала юзасидан область молия бўлими мудири Т. М. Маҳмудхўжаев доклад қилди, область Совети план-бюджет комиссиясининг раиси, область партия комитетининг экономика бўлими мудири С. Р. Тўлаев қўшимча доклад қилди.

Шунингдек, область Советининг депутатлари Р. И. Каримов билан И. А. Гайернинг депутатлик вазифаларини, область Совети ҳамда унинг органлари қарорлари ва топшириқларини қандай бажараётганликлари тўғрисидаги ахборотлари тингланди.

Сессия Тошкент областини иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1987 йилги плани ва областнинг 1987 йилги маҳаллий бюджетини тасдиқлади. Шунингдек, 1985 йилги маҳаллий бюджет ижроси тўғрисидаги ҳисобот ҳам тасдиқланди.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан қарорлар қабул қилинди.

Сессияда Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари Т. А. Алимов нутқ сўзлади.

Сессия ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари С. У. Султонова иштирок этди.

(Сессия тўғрисидаги ҳисобот газетанинг навбатдаги сонларидан бирида эълон қилинади).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС Марказий Комитети «Меҳнатни ташкил этишнинг оқилона формалари ва хўжалик ҳисобини жорий этиш асосида қишлоқ хўжалигида меҳнат унумдорлигини оширишнинг кечиктириб бўлмайдиган тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилди.

Қарорда ҳозирги вақтда қишлоқда вужудга келган ишлаб чиқариш-иқтисодий вазияти, деҳқончилик ва чорвачиликни бутун чоралар билан интенсивлаш йўлининг изчиллик билан амалга оширилаётганлиги ҳамма жойда хўжалик юритишнинг янги қатъиян методларига ўтиш, қишлоқ меҳнатчилари ишлаб чиқариш активлигини кенг ривожлантириш учун қулай шарт-шароитлар яратганлиги таъкидланади.

Сўнгги йилларнинг практикаси шуни кўрсатмоқдаки, ишлаб чиқаришнинг ҳамма даражаларида хўжалик ҳисоби муносабатлари тўла ўзлаштирилган, коллектив пудрат ва интенсив технологиялар жорий этилган тақдирдагина бу вазифа яхшироқ амалга оширилади. Белгород шаҳрида КПСС Марказий Комитети кенгаш ўтказгандан кейин бу иш тағин ҳам конкрет тус олмоқда. Кўпгина колхозлар ва совхозларда ҳозирнинг ўзидаёқ хўжалик ҳисоби ва коллектив пудрат механизаторлар, чорвадорлар ҳамда бошқа ходимларнинг ўз меҳнати натижаларидан юксак шахсий манфаатдорлигини таъминлаб, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга катта таъсир ўтказмоқда.

Коллектив пудратнинг турли формалари орасида одамлар сони жиҳатидан унча катта бўлмаган интенсив меҳнат звенолари ва бригадалари ўзининг яхши жиҳатларини кўрсатди. Бу звено ва бригадаларга ер, техника ва бошқа ишлаб чиқариш воситалари шартнома асосида узоқ муддатга бириктириб қўйилади. Мамлакатнинг ҳамма регионларида пудратнинг оилавий формаси тобора кўп тарқалиб бормоқда.

Бироқ хўжалик ҳисоби ва коллектив пудратни жорий этишда расмиятчилик ва масъулиятсизликка кўп йўл қўйилмоқда. Талайгина хўжаликларда бу иш кадрларнинг тегишли тайёргарлигисиз, шартнома мажбуриятларини пухта ишлаб чиқмаган ҳолда олиб борилмоқда. Пудрат коллективлари кўпинча ресурслар билан гарантияли таъминланмайди, уларнинг тежамкорлиги эса етарлича рағбатлантирилмаяпти. Хўжаликлар даражасида ишлаб чиқаришни бошқариш структураси янги хўжалик ҳисоби муносабатлари талабларига мувофиқлаштирилмаётганлиги жиддий нуқсондир. Колхозлар ва совхозларнинг бухгалтерлик ва иқтисодий хизматлари тарқоқ ҳолда иш олиб бормоқда, тармоқ мутахассислари иқтисодий ишларга кам жалб қилинмоқда.

Пудратчи звенолар, бригадалар ва фермалар билан иш олиб боришда кўпинча буйруқбозликка йўл қўйилмоқда, бошқаришнинг демократик принциплари бузилиб, меҳнат коллективларининг роли камситилмоқда ва ҳуқуқлари чеклаб қўйилмоқда.

КПСС Марказий Комитети иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка, область, район партия комитетлари, СССР Давлат агросаноат комитети, иттифоқдош ва автоном республикалар Министрлар Советлари, ўлка, область ва район ижроия комитетлари, хўжаликларнинг раҳбарлари зиммасига қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча бўғинларида хўжалик ҳисоби ва коллектив пудратни интенсив технологиялар билан қўшиб, кенг жорий этиш юзасидан ташкилотчилик ва сиёсий ишларни жиддий равишда яхшилаш вазифасини топширди, бу ишни мамлакатдаги барча колхозлар ва совхозлар учун мажбурий ва зарур иш, деб ҳисоблади.

Ҳар бир коллективда хўжалик юритишнинг иқтисодий методларини ўзлаштиришда ишларнинг аҳволини танқидий жиҳатдан қараб чиқиб, барча асосий ишлаб чиқариш бўлинмаларининг хўжалик ҳисоби ва коллектив пудратга ўтиши юзасидан конкрет чора-тадбирларни белгилаш, бунинг учун зарур объектив шарт-шароитларни яратиш таклиф қилинди. Меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг узлуксиз ва оилавий пудрати ҳамда бошқа прогрессив формалари бутун чоралар билан ривожлантирилсин. Бу муҳим ишга расмиятчилик билан ёндашиш, бир қолипда иш олиб бориш ва кампаниячиликка йўл қўйиб бўлмаслигига алоҳида эътибор қаратилди. Меҳнат коллективларининг хўжалик жиҳатидан мустақиллигини кенгайтириш, шартнома мажбуриятлари бажарилиши учун уларнинг роли ва жавобгарлигини ошириш йўлини изчиллик билан ўтказиш зарур. Хўжалик барча ходимлари, жумладан раҳбарлари ва мутахассислари меҳнатига ҳақ тўлаш пировард натижаларга боғлиқ қилиб қўйилсин.

КПСС Марказий Комитети агросаноат ишлаб чиқариши барча бўғинлари ходимлари хўжалик юритишнинг иқтисодий методларини тезроқ ўрганиб олишларини энг муҳим вазифа, деб ҳисоблайди. Барча кадрларга конкрет экономикани ва ишлаб чиқаришни самарали ташкил этишни, илғор технологияларни оммавий равишда ўргатиш учун ҳамма жойда қиш давридан фойдаланиш, ҳар бир ходим топширилган ишни мукаммал билишига, ўз иш жойида сифатли, юқори унумли ишни таъминлай олишига эришиш зарур. Кадрларни ўқитиш, касби ва мутахассислигига қараб бу иш намунали йўлга қўйилган ва юксак натижаларга эришилган бевосита хўжаликларда, бригадаларда, фермаларда табақалаштирилган ҳолда ўтказилсин. Бу ишда илмий муассасалар, олий ўқув юртлари ва базавий хўжаликларнинг ролини ошириш лозим. Ҳар бир ишлаб чиқариш ва бошқариш бўғинида ходимларни аттестациядан ўтказиб, уларга тегишли малака бериш мажбурий, деб ҳисоблансин.

СССР Давлат агросаноат комитетига фан ютуқлари ҳамда тўпланган тажрибани ҳисобга олиб, хўжалик юритишнинг иқтисодий механизми ва ишлаб чиқаришни ҳар томонлама интенсивлаш талабларига мос келадиган таълим программасини сира кечиктирмай ишлаб чиқиш топширилди. Энг янги илмий ечимлардан ҳамда мамлакатдаги энг яхши колхозлар ва совхозлар тажрибасидан фойдаланиб, хўжалик ҳисобидаги бўлинмалар фаолиятини тартибга солиб турувчи нормативларнинг асосланганлик даражасини ошириш энг муҳим вазифадир.

В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясига бошқариш, меҳнатни ташкил этиш ва ишлаб чиқаришни интенсивлаш соҳасидаги илмий тадқиқотларни кучайтириш таклиф қилинди. Академия ўз фаолиятини илғор технологияларни ўзлаштиришда, хўжалик ҳисоби ва пудрат усулини жорий этишда колхозлар ва совхозларга амалий ёрдам кўрсатиш билан маҳкам боғлаб олиб бориши керак.

Марказий ва маҳаллий газеталарнинг редакцияларига, Агросаноат давлат комитети нашриётига, СССР Телевидение ва радио эшиттириш давлат комитетига, СССР Кинематография давлат комитетига, Бутуниттифоқ «Билим» жамиятига меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг илғор формаларини, интенсив технологияларни қўлланган ҳолда хўжалик ҳисоби асосида иш олиб боришдаги илғор тажрибаларни мунтазам ёритишни таъминлаш, озиқ-овқат программасини, ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини амалга оширишда уларнинг ғоят муҳим аҳамиятини яққол кўрсатиб бериш топширилди.

Беш йиллик зарбдори

● ТОВОҚСОЙДАГИ рўзғор химияси заводида Бахтигул Жонниқулова ишлаб чиқариш илғори сифатида танилган. Тикувчи-моторист қиз социалистик мусобақанинг олдинги сафида бормоқда. Ноябрь ойи якунига кўра Б. Жонниқулова шахсий меҳнат беллашувининг ғолиби деб топилди.

СУРАТДА: Б. Жонниқулова.

В. Портнов фотоси.

АҲОЛИНИ ЙИЛ БЎЙИ САБЗАВОТ, МЕВА БИЛАН ТАЪМИНЛАЙЛИК

БОҒДОРЛАР, САБЗАВОТКОРЛАР, СОҲИБКОРЛАР, ҚАЙТА ИШЛАШ КОРХОНАЛАРИ ХОДИМЛАРИНИНГ РЕСПУБЛИКА СЕМИНАР-КЕНГАШИДАН

Боғдорлар, сабзавоткорлар, соҳибкорлар ва қайта ишлаш корхоналари ходимларининг Тошкент областидаги «Огонёк» совхоз-заводида бўлиб ўтган республика семинар-кенгаши аҳолини янги сабзавот ва мевалар билан, саноатни эса хом ашё билан таъминлашни янада яхшилаш масалаларига бағишланди. Семинар-кенгашда область партия комитетларининг секретарлари, бир қанча район партия комитетларининг секретарлари, область агросаноат комитетларининг ва район агросаноат бирлашмаларининг раислари, ихтисослаштирилган совхозлар ва консерва заводларининг директорлари, колхоз раислари, олимлар қатнашдилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, республика Давлат агросаноат комитетининг раиси И. Х. Жўрабеков КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съездининг қарорларини бажариш соҳасида тармоқ ходимларининг вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Музокараларда «Огонёк» совхоз-заводи директори вазифасини бажарувчи В. И. Балановский, Янгиқўрғон район партия комитетининг биринчи секретари А. Жафаров, Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг директори М. Мирзаев, Бўстонлиқ районидаги Жданов номли колхоз раиси А. Абдухолиқов, Андижон консерва заводининг директори М. Маҳмудов, Фарғона областидаги Ленин номли совхоз директори А. Норқобилов, Ўзбекистон ССР Ўрмон хўжалиги министри П. Ю. Юсупов, Қашқадарё областидаги «Китоб» совхозининг бош агрономи Р. Тўраев сўзга чиқдилар.

Кенгашда қайд этиб ўтилганидек, аҳолини янги мева, сабзавот, картошка, узум билан таъминлаш проблемаси ҳамон жуда ўткир проблема бўлиб қолмоқда. Бир неча йиллар мобайнида маҳсулот истеъмол қилиш ўсмай, балки ҳатто камайиб кетмоқда. Бу аввало агросаноат ишлаб чиқаришидаги мана шу ғоят муҳим тармоқда тегишли тартиб ва уюшқоқлик йўқлиги, деҳқончилик маданияти пастлиги, ер—сув ва моддий-техника ресурсларидан фойдаланишдаги хўжасизлик, технология ва давлат интизомига риоя этилиши учун кадрларнинг масъулиятсизлиги билан изоҳланади. Хўжаликлар хилма-хил сабзавот экиш планларини мунтазам суръатда бажармаётганлиги ҳам ташвишлантиради, бу эса савдога ва саноатда қайта ишлашга маҳсулот етказиб беришда қийинчиликлар келтириб чиқармоқда.

Қорақалпоғистонда, Бухоро, Навоий, Самарқанд областларида мева-резавор мева экинлари ҳосилдорлигининг пастлигини хўжасизлик ва масъулиятсизликдан бошқа нарса билан изоҳлаб бўлмайди.

Боғларни реконструкция қилиш ҳамда қуриган дарахтлар ўрнига янги мевали дарахтлар ўтқазиш ишлари ниҳоятда секинлик билан олиб борилмоқда. Ҳозирги кунда боғларнинг умумий структурасида майдонларнинг салкам 70 проценти, Сирдарё, Наманган, Тошкент ва Қашқадарё областларида эса 76—96 проценти уруғлик мевалар ҳиссасига тўғри келади. Олча, гилос, олхўри, шафтоли каби данакли дарахтлар ўтқазишни кенгайтиришга етарли эътибор берилмаяпти. Ёнғоқ, мевали дарахтлар жуда оз парвариш қилинмоқда.

Боғдорчиликни ривожлантиришда аввало меҳнаткашларнинг хилма-хил маҳсулотга бўлган талаб-эҳтиёжини бутун йил мобайнида қондиришга асосий эътиборни қаратиш керак, деб таъкидланди кенгашда.

Область ва район партия комитетлари, агросаноат комитетлари ва бирлашмалари, колхозлар ва совхозлар фан ва техника ютуқларини, илғорлар тажрибасини мева-сабзавотчиликка жорий этишга ниҳоятда кам эътибор бермоқдалар. Уруғчиликда камчиликлар кўп. Сабзавот ўтқазиш майдонларнинг фақат 24 процентида, уларни йиғиштириб олиш эса бундан ҳам кам — 6 процентда механизациялаштирилган, холос. Майдонларнинг қарийб ярмида картошка қўлда қазиб олинмоқда.

Сабзавотни интенсив технология асосида етиштириш яхши натижалар бермоқда. Масалан, Бўстонлиқ районидаги Жданов номли колхозда ва Андижон районидаги Охунбобоев номли совхозда гектар бошига 350—400 центнердан помидор олинди. Интенсив технологияларнинг афзаллиги яққол кўриниб турганига қарамай, атиги 3760 гектар майдонда шундай технология қўлланилди.

«Огонёк» совхозида интенсив боғларнинг ҳар гектари 200—250 центнердан мева бермоқда. Аммо бизда бундай боғлар жуда кам.

Сабзавоткорлар ва соҳибкорларнинг муаммолари олимларни унча ташвишлантираётгани йўқ. Сабзавот-полиз экинлари ва картошка институтига нисбатан айниқса жиддий даъволар бор. Боғлар, токзорлар ва полиз экинлари учун машиналар бўйича «Средазсельхозмаш» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси ишланмаларининг самарадорлиги паст.

Давлат агросаноат комитети, ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими ва унинг институтлари фан-техника тараққиёти ютуқларини ва интенсив технологияларни сабзавотчиликка жорий этиш соҳасидаги ишларни тубдан қайта қуришлари керак, деб таъкидлашди кенгаш қатнашчилари. Улар мева-сабзавот маҳсулотларининг нобуд бўлиши ва бузилишини камайтириш, қишга асраб қўйишни асосан шундай маҳсулотлар етиштириладиган жойларда кўпайтириш каби муҳим проблемага катта эътибор бердилар. Вазифа шундан иборатки, беш йиллик охиригача сабзавот-мева сақланадиган омборлар ҳажмини бир миллион тоннагача етказиш ёки қолган тўрт йил мобайнида ҳозир қанча бўлса, шунча омборхона қуриш керак. Ҳолбуки, республикадаги совутиш ва рефрижиратор хўжаликларидан ниҳоятда ёмон фойдаланилмоқда.

Темир йўл вагонлари юкларни тушириш пайтида узоқ вақт бекор туриб қолаётганлиги сабабли ҳам нобудгарчилик кўп бўлмоқда.

Мева-сабзавотчилик экономикаси билан кўпроқ шуғулланиш лозим. Кўпгина хўжаликларда бу тармоқ норентабель эканлигига тоқат қилиб бўлмайди. Самарадорликни ошириш йўли битта, у ҳам бўлса ишлаб чиқаришни хўжалик ҳисобига, коллектив ва оилавий пудратга ўтказишдан иборатдир.

Савдони ташкил этишда ҳам фойдаланилмаган резервлар кўп. Ҳар бир ихтисослаштирилган колхоз ва совхоз мажбурий тартибда фирма магазинларига эга бўлиши, жуда хилма-хил янги маҳсулотни йил бўйи сотиб туриши керак.

Агросаноат комплексининг коллективлари вужудга келган вазиятга янгича баҳо беришлари лозим. Беш йиллик охирига бориб картошка етиштиришни 1,7 баравар, сабзавот ва полиз маҳсулотлари етиштиришни 1,3, мева етиштиришни 1,5, узум етиштиришни 1,6 баравар кўпайтириш зарур.

Партия комитетлари юқори сифатли меҳнат қилинишига тегишли ташкилий, техникавий ва иқтисодий шарт-шароитлар яратиб берилиши учун ҳамма жойда раҳбарлар ва мутахассисларнинг шахсий жавобгарлигини оширишлари шарт.

Семинар-кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев нутқ сўзлади.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари Т. А. Алимов, В. П. Анишчев, В. А. Антонов, Ғ. Х. Қодиров, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими Н. Г. Неделькин қатнашдилар.

* * *

Семинар-кенгаш қатнашчилари сабзавот, картошка, мева, полиз маҳсулотларини, узумни интенсив парвариш қилиш учун мўлжалланган машина ва механизмларнинг комплекслари намойиш этилаётган янги қишлоқ хўжалик техникаси виставкасини кўздан кечирдилар.

(ЎзТАГ)

ИДЕОЛОГИЯ ИШИНИ ҚАТЪИЙ ҚАЙТА ҚУРАЙЛИК

Тошкент область партия комитетининг IV пленумидан

Илгари хабар қилинганидек, 16 декабрда Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг IV пленуми бўлиб ўтди. Унда «КПСС XXVII съезди талаблари асосида идеология ишлари самарадорлигини янада ошириш юзасидан область партия ташкилотларининг вазифалари» тўғрисидаги масала муҳокама қилинди.

— КПСС Марказий Комитетининг идеология иши бутун партиянинг, ҳар бир коммунистнинг ишидир деган кўрсатмасини ўзлаштириб олмаган ва унга амал қилмаётган шаҳар ва район партия комитетларининг ҳали ҳам анчагина ходимлари борлиги факти бугун пленумда муҳокама қилинаётган масаланинг муҳимлигидан далолат беради, — деб таъкидлади музокарада сўзга чиққан Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари **А. В. Гончарова.** — Яқинда Тошкент шаҳар партия комитети томонидан район партия комитетлари, йирик партия комитетлари, кўпгина бошланғич партия ташкилотлари, идеология муассасалари ишини таҳлил қилиш партиянинг янги белгилаган йўлидан орқага қайтмаслик позициясида туриб муносабатда бўлаётган жойларда, қайта қуришга ўзларининг жонажон ишлари сифатида киришилган, партиянинг қайта қуришни шахсан ўзидан, ўз ташкилотидан бошлаш ҳақидаги чақириғини қалбдан қабул қилган жойларда айрим ижобий силжишлар борлигини кўрсатди.

Бироқ кўпчилик ташкилотлар учун қайта қуришни бошлаш даври жуда чўзилиб кетди. Ҳатто илгари аҳвол анча яхши бўлган ташкилотларда, жумладан айниқса, В. И. Ленин номидаги электрон-техника заводи, «Ўзбексельмаш», «Таштекстильмаш», «Узбекхлопкомаш» бирлашмаларида, «11-Висотстрой» трестида, кўпчилик ижодий союзлар ва театр-бадиий коллективларда бугун идеология, тарбиявий ишда турғунлик кўзга ташланаётганлиги ташвиш туғдирмоқда.

Биз ўнларча йиллар давомида экономикани, тошкентликларнинг социал ва маънавий ҳаётини ривожлантиришда таркиб топган қийинчиликларни бартараф этиш учун чоралар кўрмаяпмиз деб айтиб бўлмайди, бироқ бизнинг ишимиз ҳали лозим даражада самара бермаяпти.

Бизнингча идеология ишининг у ёки бу йўналишига системали муносабатда бўлишнинг йўқлиги кўпгина нуқсонларга олиб келмоқда.

Сўнгги вақтда биз камчиликлар ҳақида кўп гапирмоқдамиз. Бу керак, албатта. Бироқ куртаклари кун сайин сезиларли бўлиб бораётган ижобий ишлар ҳақида ҳам гапириш керак. Бизда пропаганда ва ахборотнинг барча воситалари эътибор беришига лойиқ бўлган ишлаб чиқариш новаторлари, пропагандистлар, олимлар, ўқитувчилар камми?

Пропагандист кадрларнинг улар ўтказаётган машғулотларни мазмуни бўйича ишларни системали равишда ўрганиш ва таҳлил қилиш шундан далолат берадики, уларнинг ишидаги камчиликлар йилдан-йилга такрорланмоқда. Бу камчиликлар расмиятчилик, қироатхонлик, амалий вазифалардан ажралиб қолиш, газета материалларини ўқиш билан шуғулланиш ва бошқалардир.

Биз Тошкент область партия комитетининг сиёсий маориф уйи ходимлари мавжуд камчиликларни йилдан-йилга такрорланишини билмайдилар, деган фикрдан узоқдамиз. Бироқ, сиёсий маориф уйи методик марказ сифатида шаҳар учун пропагандистлар тайёрлаш, доимий семинарлар, лекторийлар, курсларнинг кенг тармоғини ташкил этиш, марксча-ленинча назариянинг, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш методикаси ва амалиётининг турли йўналишлари бўйича консультациялар уюштиришда активлик кўрсатмаяпти, кўпинча назорат қилувчи орган сифатида ишламоқда.

— Қаерда сиёсий-тарбиявий иш коллективнинг талаблари ва истаклари ҳисобга олиниб, мунтазам олиб борилса ва энг муҳими унинг амалга оширилиши устидан қаттиқ назорат ўрнатилган бўлса ўша ерда интизом камдан-кам бузилади, меҳнат унумдорлиги юқори бўлади, — деб таъкидлади ўз нутқида Бекобод районидаги Ленин номли колхоз бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **А. Рўзматова.** — Шахсан мен ўз коллективимда агитаторлик қиламан. Суҳбатларни энг муҳим мавзулар бўйича уюштиришга партия қарорлари, давр талабларини кишилар онгига етказишга ҳаракат қиламан. Айниқса, ҳар бир колхозчи билан яккама-якка суҳбат яхши самаралар бермоқда. Ҳозирги вақтда бу жуда муҳимдир. Бизнинг бригадамиз пудрат усули асосида ишламоқда. Ҳар бир кишининг ўз иш участкаси учун масъулияти ортди.

Бироқ агитаторлар ишини ташкил этишда ҳали ҳам кўпгина камчиликлар ва муаммолар бор. Колхозларнинг партия комитетлари уларни зарур материаллар билан таъминлаш, агитаторларнинг обрўси ва масъулиятини ошириш ҳақида ғамхўрлик қилмайдилар.

Районда, хўжаликларда ҳам агитаторларнинг мунтазам ўқувини уюштириш мақсадга мувофиқдир. Бу уларнинг иш маҳоратини ошириш, билим доираси кенгайишига ёрдам берган бўлур эди.

Яна бир муҳим масала ҳақида тўхталиб ўтмоқчиман. Дала шийпонлари деҳқонлар ўртасида оммавий-сиёсий иш олиб бориш маркази, колхозчиларнинг иккинчи уйи ҳисобланади. Бироқ биз уларни қуриш, ремонт қилишда, шунингдек зарур инвентарларни харид қилишда доим қийналамиз. Область ташкилотларига бир неча бор мурожаат этилганига қарамай амалий ёрдам олмаймиз. Бугунги кунга келиб дала шийпонлари аслида хўжасиз бўлиб қолмоқда. Бизнингча дала шийпонларининг деҳқонлар учун энг кўп қулайликлар назарда тутилган типовой лойиҳаларни ишлаб чиқиш вақти келди. Янги йилдан бошлаб янгиларини қуриш, мавжуд дала шийпонларини ремонт қилишни Облагропром ва РАПО планларига киритиш, уларни жиҳозлаш учун фондлар ажратиш тўғри бўлар эди.

А. Рўзматова ўзи раҳбарлик қилаётган бригада ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йилида қандай меҳнат натижаларига эришганлиги ҳақида ҳам қисқача гапириб берди. Пахтадан, маккажўхори ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан юқори ҳосил олинди. Бригада пудрати туфайли колхозчилар, пировард натижа бўйича ишлаб топилган ҳар бир сўм ҳисобига 1.5 сўмдан мукофот оладилар. Агар идеология ишини ҳам ташкил этишдаги камчиликлар халақит бермаганида эришилган натижалар янада салмоқли бўларди.

— Ишлаб чиқаришнинг хўжайини ҳиссини, ўз меҳнат коллективида, шаҳарда, республикада амалга оширилаётган барча ишлар учун шахсан масъулият ҳиссини тарбиялаш идеология ходимларининг энг муҳим вазифасидир, — деди ўз сўзида «Миконд» заводи токари, КПСС XXVII съезди делегати **И. П. Ёқубхўжаев.** — Муайян категориядаги раҳбарлар ўртасида яқин вақтларгача «маъқул кишилар», ҳамма учун қулай, итоаткорона ижро этишга тайёр турувчи кишиларни ишлатишга бўлган интилишнинг таркиб топишидан биз катта зарар кўрганлигимизни ва ҳозир ҳам зарар кўраётганлигимизни яшириб ўтиришимизнинг ҳожати йўқ. Айрим меҳнат коллективларида уларнинг итоаткорлиги туфайли қўшиб ёзишларга, планларни камайтиришга томон ўзгартиришларга, қонунчилик ва тартибни бошқача бузишларга йўл қўйилганлиги сир эмас.

Барча камчиликлар учун корхоналар раҳбарларини койишдек қоралланган практика таркиб топди. Тўғри, раҳбар жавобгар бўлиши керак. Мен, коммунист ишчи сифатида кўпинча ўзимдан биз оддий партия аъзолари бузилишларга йўл қўйилганда қаерда эдик деб сўрайман. Биз қайси қитъада яшаётган эдик? Лоқайдлик ва масъулиятсизлик қитъасида эмасми? Атрофимизда содир бўлаётган ишларга алоқадорлигимиз ва жавобгарлигимиз ҳисси бизда сусайиб кетмадими?

Кейинги йилларда айрим жойларда ортиқча юмушлардан қўрқиш туфайли бўлса керак оддий ишчиларни ишлаб чиқариш масалаларини ҳал қилишга жалб қилмасликка ўрганиб қолинган эди. Бир характерли мисол келтирмоқчиман: ўтган йили бизнинг цехимизда, «Миконд» заводида иш ўринлари аттестациядан ўтказилди. Уни ташкил этилган махсус завод комиссияси ўтказди. Аттестация аввало ўзимизга тааллуқли бўлган биз ишчилар эса ундан четда қолдик.

Область партия комитети ҳам, область партия комитетининг секретари ўртоқ Гордиенко бошқарадиган бўлимлар ҳам бу масалада қайта қуришни амалга оширганларича йўқ. Менинг фикримча, биз оддий ходимларга нисбатан қандайдир тушуниб бўлмайдиган мурувватлик позициясидан турилибди.

Мени область партия комитетининг аъзоси қилиб сайлаганларидан бери деярли бир йил ўтди. Шу вақтда область партия комитетининг бир қанча пленумлари, ўнлаб бюро мажлислари бўлиб ўтди. Бироқ мен муҳокама қилинадиган масалаларни тайёрлашга бирор марта ҳам жалб қилинмадим. Менимча, оддий ходимлардан бўлган область партия комитети аъзоларининг шахсий ҳисоботларини пленумда қўйишни практика қилиш ҳам зарур. Нима учун биздан коллективдаги иш учун завод раҳбарлари билан баб-баравар тўла даражада талаб қилмаслик керак? Ваҳоланки биз область партия комитетининг жойлардаги ваколатли вакилларимиз ва биринчи навбатда ишлаб чиқаришда юз бераётган ҳамма нарсалар учун жавобгар бўлишимиз керак.

Бугунги пленумда яна бир муҳим масала — ёшларни тарбиялаш тўғрисида тўхтаб ўтишни лозим деб ҳисоблайман. Мен цех партия ташкилоти партия бюросининг аъзоси сифатида ана шу масалалар билан шуғулланаман. Менга кўпинча ёш ишчилар, комсомоллар билан суҳбатлашишга тўғри келади. Бизнинг ишимизда ҳамма нарса кўнгилдагидек эмас. КПСС XXVII съездида ёшларга масъулиятли ишларни топширмасдан туриб, уларда масъулият ҳиссини тарбиялаш мумкин эмаслиги таъкидланган эди. Менимча, амалда комсомол ташкилотларининг ҳамма иши кўпдан-кўп кўриклар, конкурслар ва шунга ўхшаш бошқа тадбирлар ҳамда кампанияларни ўтказишдан иборат бўлиб қолмоқда.

Ҳозирги вақтда қайта қуриш ҳаммага — министрдан тортиб то ишчигача тааллуқлидир, деган сўзларни кўп эшитасан. Агар партия ташкилотлари инсон омилини активлаштириш учун тарбиянинг барча резервларидан фойдалана олмас эканлар, бу сўзлар жозибали даъват ёки фақат хайрли тилак бўлиб қолаверади.

— Бугун муҳокама қилинаётган масала бевосита биз, хўжаликлар раҳбарларига ҳам тааллуқлидир, — деди Чиноз районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози раиси **П. Ф. Саулькин.** — Идеология ишини лозим даражада йўлга қўймасдан катта социал-иқтисодий вазифаларни ҳал қилиш мумкин эмас. Ҳар қандай лавозимдаги хўжалик раҳбарлари аввало ўз коллективида тарбиячидир. Биз кўпинча бунга етарли эътибор бермаётганлигимиз ҳам маълум.

Хўжалигимизда коллективни ўн иккинчи беш йиллик вазифаларини бажаришга сафарбар этиш мутахассислар ва ишлаб чиқариш бригадалари раҳбарлари орқали олиб борилмоқда. Шунинг учун ҳам колхоз правлениеси, партия, касаба союз ташкилотлари уларни колхозчиларда меҳнатга онгли муносабатда бўлишни қатъий тарбиялашга доим йўналтирмоқдалар.

Коллективда яхши ахлоқий-психологик муҳит, юксак интизом таркиб топди, меҳнат унумдорлиги ошмоқда, маҳсулот таннархи камаймоқда, унинг сифати яхшиланмоқда. Бу давлатга қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари сотиш бўйича ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йили планлари ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш имконини берди.

(Давоми 2-бетда).

ИДЕОЛОГИЯ ИШИНИ ҚАТЪИЙ ҚАЙТА ҚУРАЙЛИК

(Давоми. Боши 1-бетда).

Шундай ютуқларга ҳар бир колхозчининг меҳнатга онгли, ижодий муносабатда бўлиши натижасида эришилганлиги қувончлидир. Бу йил биз кўпчилик қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари турларининг таннархини арзонлаштиришга эришдик, хўжаликнинг рентабеллилиги ортди.

Қишлоқда социал масалаларни ижобий ҳал қилиш идеология иши самарадорлигини оширишда катта роль ўйнайди. Социал-маданий-маиший ишларнинг аҳволи ишлаб чиқариш билан бевосита боғлангандир. Бу соҳада бизда қанчалик кўп ижодий ўзгаришлар бўлса, кишилар билан суҳбатлашиш ва уларга таъсир этиш шунчалик енгил бўлади. Афсуски, бизда бу масалалар лозим даражада тез ҳал қилинмаяпти. Колхозимиз посёлкаси газлаштирилмаган, ичимлик сув билан таъминлашда узилишлар бўлади. Кўчалар тўла ёритилмаган ва асфальтланмаган. Бу ишни ким бажариш керак? Районда колхозлар посёлкаларини ободонлаштириш билан шуғулланувчи хизмат йўқ. Бу ишларнинг ҳаммаси билан хўжаликнинг ўзи шуғулланади.

Колхоз янги объект учун лойиҳа-смета ҳужжатларига буюртма бериш учун жуда кўп имзолар тўплаши, лимитни олишга эришиши, пудратчини топиши, асбоб-ускуналарни олиши керак. Шу иш билан битта ягона ташкилот шуғулланишини йўлга қўйиб бўлмайдими? Хўжаликлар раҳбарлари учун эса фақат лойиҳаларни танлаб олиш, қурилишларни маблағ билан таъминлаш масалаларини ҳал этиши ва объектларнинг калитини олиши каби юмушлар қолса яхши эмасми?

— Жадаллаштириш ва қайта қуриш барча соҳаларга — идеология ишига, хўжаликни юритиш усулларига, кадрларнинг фикрлашига тааллуқлидир, — деб таъкидлади ўз нутқида Тошкент район партия комитетининг биринчи секретари **А. Т. Тўрахонов.** — Бироқ, бу жараён ҳозирча секин бормоқда, қатъий бурилиш ҳали бошланганича йўқ. Экономикани олиб кўрайлик. Унда ҳал қилинмаган жуда кўп масалалар, муаммолар бор. Уч хўжалик ва ўнлаб бригадалар қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш планларини барбод қилдилар. Қолоқ хўжаликларда илғор хўжаликларга нисбатан ҳар бир ходим ҳисобига ўртача йиллик даромад икки баравар кам. Илғор ва қолоқ хўжаликларда ҳар гектар ердан олинаётган даромад ўртасида кескин фарқ мавжуд. Қатор колхозлар бригадаларда меҳнат унумдорлиги паст, техникадан ёмон фойдаланилмоқда.

Бундай камчиликларнинг негизи шундаки, район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари сиёсий, иқтисодий раҳбарликнинг янги усулларига қийинчилик билан ўтмоқдалар, кўпчилик раҳбар кадрлар иқтисодий жиҳатдан фикрлашни билмайдилар, вазиятни янгича баҳолай олмайдилар, дадил, новаторларча қарорлар қабул қилмайдилар.

Район партия комитети кадрларнинг ғоявий тарбиясини яхшилаш, партия комитетлари, хўжалик органларининг мустақиллигини кучайтириш ва масъулиятини ошириш бўйича чоралар кўрмоқда.

Агар илгари хўжаликлар раҳбарлари план-кўрсаткичларини маслаҳатлашиб олиш учун район партия комитетига келишса, эндиликда планлаштиришнинг биринчи босқичи бевосита қишлоқ Советлари, район план комиссиясида ҳал қилинмоқда.

Мутахассислар ва бригадирларни район партия комитети бюросида тасдиқлаш практикасига хотима берилди. Эндиликда бригадирлар колхозлар ва совхозларнинг партия комитетлари, мутахассислар эса РАПО томонидан тасдиқланади.

Район партия комитетида агросаноат комплекси мутахассисларининг кўп сонли кенгашларини ўтказиш барҳам топди, бу иш РАПО зиммасига юклатилди. Умуман кенгашларнинг ўзи ҳам анча камайди.

Районда сиёсий ва иқтисодий ўқув системаси кадрларнинг фикрлашини қайта қуриш, коммунистларни ғоявий тарбиялашга йўналтирилган. Шу билан бирга кўпгина сиёсий ва иқтисодий мактабларда машғулотлар хўжакўрсингагина, қайта қуриш жараёнидан, коллективларнинг ишлаб чиқариш ҳаётидан ажралган ҳолда ўтказилмоқда. Ильич номли колхозда шундай ўқув давомида кўпинча машғулотлар барбод этилди. Умуман бу хўжаликда сиёсий-тарбиявий иш ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Хўжалик раҳбарлиги, партия ташкилоти эски тушунчалар қобиғида қолганликлари учун ҳам шундай аҳвол содир бўлди, коллективда носоғлом ахлоқий муҳит вужудга келди, интизом бўшашиб кетди, иқтисодий кўрсаткичлар пасайди. Колхоз раиси кишилар билан амалий муносабатда бўлмай қолди, уларнинг фикр-мулоҳазаларига қулоқ солмай қўйди.

Район партия комитети худди шу позициялардан туриб колхоз правлениеси ва партия ташкилоти эскича иш усулларига тегишли баҳо берди. Колхоз раиси Зиётов вазифасидан озод этилди, унга ҳисоб варақасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор эълон қилинди, партия комитетининг секретари Баҳодиров ҳам шундай партиявий жазо олди.

Идеология ишига системали-комплекс муносабатда бўлишни қўлланиш, совет турмуш тарзини такомиллаштириш бўйича Советлар, оммавий-сиёсий ишни ташкил этишда ўқув-методик роль ўйнашга даъват этилган ижтимоий сиёсий марказлар идеология ишининг қайта қурилишига ёрдам беради. Шундай марказ «Ленин йўли» колхозида ташкил этилди ва яна 5 та хўжаликда ташкил этилмоқда. Бироқ бу ерда барча имкониятлар фойдаланилмаганлиги маълум бўлиб қолди. Бошқа областлардаги ижтимоий-сиёсий марказлар иш тажрибаси билан танишиш бизда шундай хулоса ҳосил қилди.

Омма орасида тарбиявий ишни олиб боришда ягона сиёсий кунларни ўтказиш муҳим аҳамиятга эгадир. Бироқ докладда жуда тўғри таъкидлаб ўтилганидек, бу соҳада ҳам расмиятчиликка берилиш бошланмоқда. Кишилар билан жонли мулоқот қилиш газетада босилган методик мақола бўйича лекция ўқиш билан алмаштирилмоқда. Область партия комитетининг айрим докладчилари ҳам шундай қилмоқдалар.

— Коллективимизда меҳнат кишиси яхши ишлаши ва яшаши учун жуда кўп иш қилинмоқда, — деди Ангрен кўмир разрези конвейер машинисти **В. М. Мартинова.** — Область партия комитети бюроси мажлисида корхона партия комитети ҳисоботининг муҳокама қилиниши шунга ёрдам берди. Планни бажармаётган экскаваторчи бригадаларининг сони ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан икки баравар камайди, техниканинг ишламай туриб қолиши 11 минг соатга қисқарди. Агар область партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг ходимлари лоақал бир марта Ангренга келиб ва область партия комитети бюроси мажлисида қабул қилинган қарор қандай бажарилаётганлигини кўриб чиқсалар, маслаҳатлар бериб, ёрдам кўрсатсалар, бу муҳокаманинг натижалари янада салмоқли бўлар эди. Зероки бизда ҳал қилинмаган муаммолар ҳали кўп.

Бизнинг ишимиз ҳақида озгина бўлса ҳам тасаввурга эга бўлган ҳар бир киши кончи меҳнати енгил эмаслигини тушунади. Бироқ, етакчи касб ишчилари шу вақтгача тунги сменаларда иссиқ овқат билан таъминланмаган. Бу нормал ҳолатми? Ваҳоланки бу ҳақдаги масала коллективимизда, шаҳар партия комитетида бир неча бор қўйилди. Бироқ бу иш ҳали жойидан силжиганича йўқ.

Корхонанинг маиший хоналари йўқ бўлинмалари ҳам бор, уй-жой, болалар боғчалари билан таъминлаш жуда ёмон аҳволда. Кўмир разрези ҳозирги вақтгача ўзининг клуби ва спорт базасига эга эмас. Бошқа коллективлардаги каби бизда ҳам штат бўйича оммавий спорт ишлари билан шуғулланувчи инструктор бор. Бироқ уни разрядчиларни тайёрлаш кўпроқ ташвишга солади. Ишчиларнинг асосий оммаси эса физкультура ҳаракатига жалб қилинмаган. Соғломлаштириш группалари ҳам ташкил этилмаган.

Бу ерда сўзга чиқиб, идеология ишининг ҳаёт билан, кишиларнинг эҳтиёжлари ва талаблари билан узвий боғлиқ бўлиши лозимлигини таъкидлаган ўртоқларнинг фикрини қизғин қўллаб-қувватлайман. Зероки, коллективлар учун ташкил этилган лекциялар, суҳбатлар кўпинча бу талабларга жавоб бермайди. Бизнинг кўпчилик лекторларимиз ва докладчиларимиз меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ҳар бир ишчи дақиқасидан самарали фойдаланиш зарурлиги тўғрисида, буни асослаш учун мамлакатимизда ҳар бир минутда қанча маҳсулот ишлаб чиқарилишини ҳам таъкидлайдилар, гапирадилар. Агар биз кўпинча ишда арзимаган тартибнинг йўқлиги, зарур материалларнинг етишмаслиги оқибатида минутларни эмас, балки соатларни фойдасиз ўтказишга мажбур бўлаётган эканмиз, бундай лекциялар ёки докладларнинг самараси қандай бўлиши мумкин? Сўз ва иш ўртасидаги бундай тавофут бутун тарбиявий ишни кўпинча чиппакка чиқаради.

Бугун яна бир масала ҳақида индамай ўтолмайман. 1987 йилда Ангрен кўмир разрези учун 5 миллион 720 минг тонна кўмир қазиб чиқариш плани белгиланди. «Карагандагипрошахт» институти мутахассислари, лойиҳачиларининг ҳисоб-китоблари эса шуни кўрсатадики, келгуси йилда реал жиҳатдан фақат 5 миллион 450 минг тонна, яъни планда белгиланганидан 270 минг тонна кам «қора олтин» қазиб чиқариш мумкин. СССР Кўмир саноати министрлигида ҳам буни яхши билишади.

Бизнинг коллективимизда план тиғиз, кишиларни зарбдор меҳнатга сафарбар этадиган, бироқ реал бўлиши керак, деб ҳисоблайдилар. Коллективнинг куч-ғайратига қарамай йил охирида планнинг бажарилмаслигини олдиндан билиш эса социалистик мусобақанинг тарбиявий аҳамияти ҳақида гапириш учун ўрин қолдирмайди.

Бугунги пленумда яна бир масалани кўтариб чиқишни истар эдик. У ҳам бўлса «Тошкент ҳақиқати» ва «Ташкентская правда» область газеталарининг иши тўғрисидадир. Афсуски, уларнинг мазмуни бирмунча яхшиланган бўлса ҳам шаҳримизда ҳамон оммабоп эмас. Редакция коллективлари область газеталари партия комитетлари ва меҳнат коллективларининг ҳақиқий ёрдамчилари бўлиб қолиши учун яхши ишлашлари керак, деб ҳисоблайман.

— Жамиятимизнинг ривожланиш суръатларини жадаллаштириш фақатгина социалистик экономиканигина эмас, шу билан бирга бутун ижтимоий онгни қайта қуришни, бизнинг фикрлашимизда революцион ўзгаришлар бўлишини талаб этади, — деди Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениеси раисининг ўринбосари **Абдулла Орипов,** — бадиий адабиёт ҳамма вақт ижтимоий тараққиётни тезлаштиришнинг муҳим омилларидан бири, қолоқ тушунчалар ва сарқитларни бартараф этишнинг қудратли қуроли, догматизм ва қироатхонлик, фикрлашнинг ўз умрини ўтган сарқитларига қарши актив курашчи бўлди. Коммунистик партия адабий жараёнга ниҳоятда катта эътибор бераётганлиги ҳам қонунийдир. У ёзувчилар учун ҳақиқий ижодий муҳитни вужудга келтириш ҳақида ғамхўрлик қилмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг КПСС XXVII съезди қарорлари руҳида ўтган III пленуми республикада идеология ишининг аҳволини ҳар томонлама кўриб чиқиб, бизнинг ёзувчилар ташкилотимиз фаолиятига ва умуман Ўзбекистонда ҳозирги адабиётнинг аҳволига танқидий принципиал баҳо берди.

Республика ёзувчилари ижод қилиш учун, муаммолар, камчиликлар ва уларни бартараф этиш йўллари тўғрисида очиқ, ошкора ёзиш учун барча имкониятларга эгалар. Бироқ ҳаммада ҳам бунинг учун жасорат етишмаяпти, фикрлаш инерцияси ҳамон давом этмоқда. Шу муносабат билан мен ҳиндларнинг занжир билан дарахтга кишанлаб қўйилган фил ҳақидаги қадимги ривоятини эсламоқчиман. Фил кўп йиллар давомида дарахт атрофида занжирнинг чўзилиши масофасида айланиб юрган, бироқ, занжир олиб ташлангандан кейин ҳам ана шу давра маршрути бўйича ҳаракат қилишни давом эттирган. Шуниси ачинарлики, бугун ёзувчилардаги одатланиб қолинган тушунчалар доирасидан чиқиб кетишни билмаслик ва хоҳламаслик онги билан ҳам шундай аҳвол юз бермоқда. Ваҳоланки, янгича фикр юритиш, кенг оммада янгича фикрлашнинг туғилишига ёрдам бериш ёзувчиларнинг гражданлик ва касб бурчидир.

Бу йил Тошкент область партия комитети пахта терими мавсуми вақтида адабиётчилар ва рассомлар, артистлар ва музикачилардан ташкил этилган ижодий бригадаларнинг область хўжаликларига чиқишини ташкил этди. Бу чиқишлар биз, ёзувчилар ва санъат ходимларига кўп нарса берди. Шуниси ҳам қувончлики, бу йилги мавсумда театрлар ва филармониялар ходимлари биринчи марта илгариги вақтдаги каби доимий пахта йиғимида қатнашмадилар. Улар санъат усталари сифатида далаларга жалб қилиндилар. Албатта, бу кўпроқ фойда келтирди.

Область партия комитети меҳнат коллективлари билан ҳамкорлик қилиш тўғрисида шартнома тузган Тошкент театрлари коллективларининг қимматли ташаббусларини ўз вақтида қўллаб-қувватлади. Ўзбекистон Ёзувчилар союзи, унинг журналлари ҳамда «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» газетаси меҳнат коллективлари билан анча вақтдан бери ҳамкорлик қилиб келмоқда, область колхозлари ва совхозларига оталиқ қилмоқда.

Бундай иш қишлоқда маданиятни ривожлантиришга катта ҳисса қўшмоқда, кенг омманинг ижодий активлиги ортишига ёрдам бермоқда, айни вақтда у профессионал ёзувчиларнинг ижодига ҳам ижобий таъсир кўрсатмоқда.

Бироқ шуни ўз-ўзини танқид асосида таъкидлаб ўтиш кераки, меҳнат коллективлари билан ижодий учрашувлар доимий бўлмай кампания характеридадир. Бунинг натижасида томошабинлар ҳам зерикиб қолмоқда, тингловчилар пассив бўлмоқда.

Бугун биз, ёзувчилар ва шоирлар, рассомлар ва артистлар-ижодий зиёлиларнинг барча вакилларидан партия ва халқ замонавий фикрловчи киши, курашчан киши ҳақидаги юксак бадиий, ҳаққоний асарларни кутмоқда. Биз партиянинг бу даъватига ҳар биримиз ўзимиз ишлаётган участкада мамлакат тақдири учун масъулиятни зиммамизга олиш билан жавоб беришимиз мумкин. Бугун биз ўзининг ҳар бир ҳаракати билан кишиларни руҳлантираётган ва уларнинг ижодий потенциалини ҳаракатга келтиришга интилаётган партиянинг ташаббуси билан кўп миллатли мамлакатимизда амалга оширилаётган барча ишларга жуда яқин дахлдор эканлигимизни ҳис қилмоқдамиз.

— Партия ва ҳукуматнинг мактаб тўғрисидаги, халқ маорифи тўғрисидаги ғамхўрлиги биз коммунистлардан, ўқитувчилардан болаларни ўқитиш ва тарбиялаш бўйича фидокорона ишлашни талаб этади, — деди Тошкентдаги 41-ўрта мактаб ўқитувчиси **З. М. Мавлонова.** — Биз тарбиялаётган ёшлар ҳалол ва фидокорона иш, меҳнаткаш кишининг виждони қандай бўлиши лозимлигини билган ҳолда мактабни тугатиб чиқишлари, юксак билимли, чуқур касб билимига эга бўлишлари керак.

Кўпчилик ўқитувчиларнинг ўз ишига муносабати сезиларли даражада ўзгарди деб, ишонтириб айтиш мумкин. Ишга ижодий муносабатда бўлиш кучайди, таълимнинг моддий базаси ҳам мустаҳкамланмоқда. Бироқ афсусланарлиси шундаки, ўқув-тарбия жараёнида расмиятчилик ва бир қолиплик тўла бартараф этилгани йўқ. Индивидуал иш оммавий тадбирлар билан алмаштирилмоқда. Халқ маорифи органлари, фаннинг фаолияти суст қайта қурилмоқда.

Мен ўзбек мактабида рус тилидан дарс бераман. Миллий мактаблар учун рус тили бўйича программалар эскирганлигини, ҳаётдан ажралиб қолганлигини ўз тажрибамдан биламан. Шу сабабли бизнинг шароитларимиз ва янги талабларга мос қилиш учун уларни такомиллаштиришга кўп вақт сарфлашга мажбур бўлмоқдамиз. Методик қўлланмалар ва адабиётлар жуда кам, рус тилини чуқур ўрганиш учун дарсликлар амалда йўқ. Хоразмлик мактаб директори М. Ёқубова КПСС XXVII съездидаги ўз нутқида шу масалани ўртага қўйди. Шундан буён бир йил ўтган бўлса ҳам ҳеч қандай ўзгариш бўлгани йўқ.

Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари деган янги предмет жорий қилинди. Мактаблар эса ўқитиш учун приборлар ололмаяпти. База корхоналарининг ҳаммаси ҳам бу ишда ёрдам бераётгани йўқ. Афсуски, мактаб ва база корхонасининг мактаб ислоҳотини амалга ошириш учун баббаравар масъулиятли эканлиги ҳақидаги қоида аниқ ишларда амалга оширилмаяптигина эмас, ҳатто кўпчилик раҳбарларнинг онгига етиб боргани ҳам йўқ. Бунинг оқибатида бизнинг мактабимизда, шунингдек кўпчилик мактабларда ҳам унумли меҳнат қилишни ташкил этиш бўйича иш йўлга ҳамон қўйилгани йўқ. Районда мавжуд бўлган мактаблараро ўқув ишлаб чиқариш комбинатлари эса замон талабларига жавоб бермайди ва бизда шу янги предмет — унумли меҳнатдан дарс берадиган малакали ўқитувчилар етарли эмас.

Биз халқ депутатлари Советлари база корхоналари раҳбарларидан зиммаларидаги бу вазифанинг бажарилиши учун қаттиқ талаб қиладиган, область партия комитетининг бўлимлари эса корхоналар ва ташкилотларнинг фаолиятига фақат план кўрсаткичлари бўйича эмас, шу билан бирга мактабга, ҳунар-техника билим юртига уларнинг муносабати бўйича баҳо берадиган вақт келди деб ўйлаймиз.

Биз коммунист педагоглар XXI асрда яшаши ва меҳнат қилиши лозим бўлган ёшларда юксак гражданликни, ҳар томонлама маданиятлиликни, марксча-ленинча дунёқарашни тарбиялаш учун ўзимизнинг шахсий масъулиятимизни тушунамиз. Атеистик тарбия масалаларидаги камчиликлар тўғрисида Ўзбекистон Компартияси III пленуми иштирокчиларининг ташвишига қўшиламиз. Бу ерда бизнинг ҳам айбимиз бор. Биз оилада атеистик пропагандага етарли эътибор бермаяпмиз. Болалар дарсларда бир нарсани эшитадилар, оилада ва маҳаллада эса тамомила бошқа нарсани кўрадилар.

Тошкентда республика илмий атеизм уйи бор. Номи жуда жарангдор. Бироқ биз ўқитувчилар илмий атеизм уйи ходимларининг амалий ёрдамини сезмаяпмиз. Бу уй қаердалигини кўп киши билмайди. Унга бориш ҳам осон эмас, транспорт маршрутлари уни четлаб ўтади. Оқибатда атеистик тарбияни суҳбат асосида олиб бориш билан чекланмоқдамиз, намойиш қиладиган кўргазмали воситалар эса йўқ.

— Совет халқи мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш учун кураш олиб бораётган шароитларда ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш, уларнинг синфий чиниқишига эришиш комсомол, партия, бутун Совет давлати учун тобора муҳим иш бўлиб қолмоқда, — деб таъкидлади ўз нутқида область комсомол комитетининг биринчи секретари **Ғ. Х. Усмонхўжаев,** — Ёшларнинг анчагина қисми тайёрга айёрлик, юлғичлик, ҳаётга истеъмолчилик муносабатда бўлиш микроблари билан заҳарланганлиги катта ташвиш туғдирмоқда. Областимизда яшаётган кўпгина йигитлар ва қизлар ижтимоий-фойдали меҳнат билан шуғулланмайдилар. Турли хил жиноятлари учун анчагина ёшлар жиноий жавобгарликка тортилмоқдалар. Ана шу салбий ҳолатларнинг юзага келишидаги энг асосий сабаб ёшлар ўртасида идеология ишининг суст йўлга қўйилганлигидир. Унда кампаниячилик ва расмиятчилик устунлик қилмоқда. Қайта қуриш ҳали ишнинг ҳамма участкаларини қамраб олганича йўқ. Ҳозирги вақтда биз бу йўлдаги дастлабки одимлар ҳақида гапиришимиз мумкин. Бироқ улар ҳозирдаёқ қувончли натижалар бермоқда.

Область комсомол комитетини атеистик ишдаги камчиликлар учун ҳақли равишда танқид қилдилар. Биз бу масалани область комсомол комитети пленумида муҳокама қилдик. Ҳамма жойда ёш атеистлар клублари тузилмоқда, областнинг тўртта районида «диний сарқитлар асирида» кўчма кўргазмаси намойиш қилинди.

Комсомол комитетлари бу мавзу юзасидан мунозаралар ва давра суҳбатларини тез-тез ўтказадиган бўлиб қолдилар. Комсомол-ёшлар тўйлари тобора кўпайиб бормоқда. Сўнгги вақтда ёшларнинг диний маросимларда қатнашишини аниқлаш мақсадида 70 дан ортиқ рейд ўтказилди. Атеист бўлиш ҳақидаги Устав талабини бузган 123 комсомол аниқланди. Уларнинг 31 нафари ВЛКСМ сафидан чиқарилди. Диний маросимларни ўтказишда фойдаланилган 43 та давлат автомобили ушланди.

Бироқ биз бу ишда айрим партия органлари, хўжалик раҳбарлари томонидан лозим даражада ёрдам олаётганимиз йўқ. Мана тўрт ойдан бери янги Ангрен ГРЭСи партия ташкилотидан директор ўринбосари ўртоқ Валиевга нисбатан қандай чора кўрилганлиги ҳақида жавоб ололмаяпмиз. Унинг рухсати билан ҳайдовчи иш вақтида хизмат машинасида Олмалиқ яқинидаги «муқаддас» Парпи ота деган жойга сиғиниш учун борган.

Область комсомол комитети корхоналар ва муассасалар раҳбарлари, партия ташкилотлари секретарларига юборилган 18 та хатга жавоб олмади. Айрим раҳбарларнинг бундай сустлиги ишимизга халақит бермоқда. Комсомол комитетининг ўзи ҳам айрим рейдлар ўтказишдан ёшларни атеистик руҳда тарбиялаш бўйича аниқ мақсадга мўлжалланган системали ишга ўтадиган вақт келди.

Комсомол комитетининг идеология ишида ёшларнинг дам олишига эътибор кучайтирилди. Ҳозирги вақтда худди шу соҳа ишимиздаги энг суст занжир бўлиб турибди. Ёшларнинг бўш вақтини ташкил этишда ҳал қилинмаган муаммолар ҳали кўп. Бу ёш кишининг меҳнат, ижтимоий-сиёсий фаолиятига салбий таъсир кўрсатмоқда. Бўш вақт муаммосини ишлаб чиқариш фаолияти самарадорлигини, ёшларнинг ижодий активлигини ошириш каби масалалар билан комплекс ҳал қилиш керак деб ҳисоблаймиз. «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида ана шу масалаларни қамраб олган аниқ мақсадли комплекс программа қабул қилиндики, бу масалага муносабатда бўлишнинг намунаси бўла олади. Худди шундай программа ҳар бир корхонада, районда, шаҳар ва область миқёсида ишлаб чиқилиши лозим деб ҳисоблаймиз. Бу ишни мувофиқлаштириш ва бажарилиши устидан назорат қилишни ижроия комитетлар ҳузуридаги ёшлар билан ишлаш бўйича комиссиялар амалга оширишлари мумкин.

— Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг III пленумида идеология ишидаги камчиликларнинг сабаблари чуқур таҳлил қилиб берилди, — деди ўз нутқида Тошкент электротехника алоқа институти ректори **Ж. А. Абдуллаев.** — Бундай камчиликларга умуман, айниқса ёшлар билан ишлашда йўл қўйиб бўлмайди.

Ёшлар актив ва қатъийдирлар, улар фақат вазифаларни кўрсатиб беришни биладиганларнинггина эмас, уларнинг аҳамиятини тушунтира оладиган, бу вазифаларни ҳал қилиш йўлларини белгилаб ва кўрсатиб берадиган кишилар орқасидан эргашишга тайёрдирлар. Худди шунинг учун ҳам ёшлар ўртасида бу ишни улар учун тушунарли бўлган тилда, марксчи-ленинчиларнинг партияни тузиш учун олиб борган курашининг конкрет мисоллари, совет халқининг қаҳрамонликлари, Совет ҳокимияти учун толмас курашчи бўлган машҳур шахслар мисолида олиб бориш лозим.

Бутун ўқув-тарбия жараёнининг индивидуаллаштирилиши студент-ёшлар ўртасида идеология ишини қайта қуришнинг негизини ташкил этади. Зероки, таълимнинг индивидуаллаштирилиши, идеологик ва меҳнат тарбиясини ягона ўзаро алоқадор муаммо сифатида тушуниш зарур ҳамда уни ўртоқ М. С. Горбачев таъкидлаганидек, турмушнинг барча омиллари ва инсоннинг камол топиши ўзаро боғланган ҳолда ҳал қилиш керак.

Институтимизда бизда ишлаб чиқилган блок усули икки йилдан бери қўлланилмоқда. Бу усул амалий ва лаборатория машғулотларида студентлар билан индивидуал ишлашни назарда тутади. Бу йўл қобилиятли ёшларни билиб олиш, бундай ёшлар билан машғулотларни мураккаблаштирилган программалар билан олиб бориш ва уларни илмий ҳамда амалий ишга тайёрлаш имконини беради.

Янги педагогик усуллар бошқа олий ўқув юртларида ҳам синовдан ўтмоқда. Тажрибани ўзаро ўртоқлашиш мақсадида 1987 йилда таълимнинг актив усуллари негизида ўқув жараёнини қайта қуриш бўйича республика илмий-методик конференциясини ўтказиш мақсадга мувофиқ деб ҳисоблаймиз.

КПСС XXVII съезди мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни тезлаштиришда олий ўқув юртлари фанининг муҳим ролини белгилаб берди. Олий ўқув юртлари томонидан бажариладиган илмий-тадқиқот ишлари ҳажмини 2—2,5 баравар ошириш назарда тутилмоқда.

Республикадаги кўпгина олий ўқув юртларининг илмий потенциали, айниқса улар муҳим илмий йўналишлар ва аниқ мақсад мўлжалланган комплекс программаларни ишлаб чиқишда иштирок этишга жалб этилсалар, яқин йиллар ичида ана шу марраларни эгаллаш имконини беради. Бироқ бу ерда олий ўқув юртларининг иштиёқи ва интилиши қатори барча манфаатдор томонларнинг масъулиятни ҳис қилиб иштирок этишлари ҳам зарурдир. Бошқача қилиб айтганда биргаликда илмий-тадқиқот ишларини олиб боришда ташкилий асосларни қайта қуриш зарурдир.

Институтимизда уч йилдан бери мутахассисларни истиқболдаги алоқа воситаларида ишлаш учун тайёрлаш ишлари олиб борилмоқда. Институт ўн иккинчи беш йилликдаёқ алоқа техникасини янги технологик негизга ўтказиш тўғрисидаги давр талабларини ҳисобга олиб, ҳозирданоқ ўқув жараёнини қайта қурмоқда ва илмий амалий ишларни кучайтирмоқда. Шунингдек, институт ҳузурида ишлаб турган халқ хўжалигида ишлаётган алоқачи инженерларнинг малакасини ошириш Бутуниттифоқ курсларининг ўқув планлари ҳам қайта тузилмоқда.

Биз янги техника ва технологияни ўзлаштириш, янги техника комплекслари ва замонавий алоқа системаларини яратар эканмиз, бу системалар ва комплекслар бугунги студентни ўқитиш мактаби, мутахассисларни, эртанги тадқиқотчилар ва ишлаб чиқариш командирларини тайёрлаш сифатини ошириш асоси бўлиб хизмат қилишини эсдан чиқармаслигимиз керак.

— Ҳозирги вақтда бирлашмамиз учун энг асосий масала маҳсулотнинг давлат қабулидир, — деди «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг секретари **В. Г. Федулов.** — Биз бу ишга олдиндан тайёргарлик кўрган бўлсак ҳам унга лозим даражада жиддий эътибор билан муносабатда бўлмаганлигимиз маълум бўлиб қолди. Ҳатто кўпгина цех бошлиқлари бу пайтнинг муҳимлигини тушунмадилар. Ишлаб чиқилган тадбирларнинг амалга оширилиш муддатларини барбод этдилар. Партия комитети барча ташкилий-техникавий масалаларни ҳал қилишни назорат остига олди, коллективларда тушунтириш ишларини кучайтирди, бу муҳим ишга пропаганданинг барча мавжуд воситалари жалб қилинди.

Коммунистлар, идеология активи жадаллаштириш стратегияси экономика, социал соҳа ва идеология масалаларининг узвий яхлит бўлиши лозимлигини яхши тушунадилар. Бироқ афсуски, мен партия комитетининг секретари сифатида бугун бизда ҳамма иш тартибли бормоқда, деб айта олмайман. Раҳбарларни лавозимларга тайёрлашда меҳнат коллективлари тўғрисидаги Қонун имкониятларидан тўла фойдаланмаймиз. Фақатгина бир цехда тайинланаётган цех бошлиғининг номзоди муҳокама қилинди. Эндиликда эса бир цех бошлиғининг ўз хизмат мавқеини суиистеъмол қилганлиги тўғрисидаги аризани кўриб чиқиш материаллари бўйича партия комиссияси ва халқ контроли комитети коллективда бу цех бошлиғининг шу лавозимда бундан буён ҳам ишлаш — ишламаслиги мумкинлиги тўғрисидаги масалани муҳокама қилишга тайёрламоқдалар.

Партия комитети цех партия ташкилотлари, партия группалари зиммасига ҳар бир коллективда коммунистларнинг ўзлари шундай ўзаро талабчанлик муҳитини вужудга келтиришни йўлга қўйиш вазифасини юкладики, бунда у партия нормаларини бузиш ва унга ҳар қандай лоқайд муносабатда бўлиш имкониятларини бартараф этсин, фақат раҳбарнигина эмас, ҳар бир меҳнаткашнинг қобилиятларини, ишчанлик сифатларини яққол кўрсатсин. Олдинга томон ҳаракат қилишга, жадаллаштиришга халақит бераётган ҳамма нарса кескин танқид қилиниши лозим.

Бу масалада катта ва зўр ғайрат билан ишлашга тўғри келади. Бу ишни ҳар куни олиб бориш лозим. Ичкиликбозликка қарши кураш масалаларига эътиборни сусайтирган вақтимизда ҳушёрхонага тушувчилар сони кескин кўпайди. Жадаллаштириш йўлининг муваффақиятли амалга оширилиши кўп жиҳатдан инсон омили, унинг активлигига боғлиқ. Биз иқтисодий планлар социал вазифаларни ўз вақтида ҳал қилиш билан мустаҳкамлангандагина шунга эришишимиз мумкинлигини тушунамиз. Бироқ биз бу ерда барча масалаларни ҳал қила олмадик. Бир йўла спорт комплексини, пионер лагерини, профилакторийни, маданият ва истироҳат боғини ремонт қилишга киришар эканмиз, ўз кучларимизни ҳисобга олмадик. Лозим даражада идеология тайёргарлигини таъминламасдан туриб, биз ҳар бир ишчининг қалбига чуқур кириб бора олмадик, уни бирлашмамиз социал-маданий-маиший масалаларини фақат ўз кучларимиз билан ҳал қилишимиз мумкинлигига, бу ишда бизга ҳеч ким ёрдам бермаслигига ишонтира олмадик.

Айниқса, танқид ва ўз-ўзини танқидда ошкораликни таъминлашда ҳали ҳам кўпгина камчиликлар бор. Афсуски, бизда олиб борилаётган барча оммавий-сиёсий пропаганда ишлари формалари ана шундай камчиликлардан холи эмас. Бу кўп нусхали «Химик» газетаси, деворий газеталарга ҳам тааллуқлидир. Биз бу камчиликларни биламиз ва уларни бартараф этиш учун албатта чоралар кўрамиз. Бироқ область партия комитети ҳам, агар унинг бўлимлари ўртасида ўзаро алоқа кўпроқ бўлганида, бизга самарали ёрдам кўрсатган бўларди. Ваҳоланки, масъулиятли ходимлар бирлашмамизда бўлганларида ўзларининг бўлимларига тааллуқли тор доирадаги масалалар билан қизиқадилар, холос.

Пленумда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси **Ғ. Ҳ. Қодиров** нутқ сўзлади.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«ҲИСОБДА ЧАЛКАШТИРИБ, ТАРОЗИДАН УРИБ»

Область Давлат савдо инспекцияси билан ҳамкорликда ўтказилган рейд натижалари газетанинг 1 ноябрь сонида эълон қилинган эди. Унда Пискент, Оққўрғон, Бўка район матлубот жамиятларига қарашли айрим савдо тармоқларида йўл қўйилаётган жиддий камчиликлар очиб ташланган эди.

Мақолага область матлубот жамиятлари союзи правлениеси раисининг ўринбосари М. Микаеляндан жавоб олинди. Унда камчиликка йўл қўйган шахслар тегишли район матлубот жамияти правлениеларида муҳокама қилиниб, айбдорларга нисбатан маъмурий чоралар кўрилганлиги билдирилади.

Пискент район матлубот жамияти правлениеси назоратни бўшаштириб юборганлиги натижасида тайёрланаётган овқатлар нархи калькуляцияда кўрсатилганидан ошиб кетган. Бундай камчиликка йўл қўйган «Пельменная» кафесининг бош ошпази Х. Рустамов вазифасидан бўшатилиб, оддий ошпазликка туширилган. Ошхона хизматчиси З. Назирқуловага харидор ҳақига хиёнат қилганлиги ва иш жойини тоза тутмаганлиги учун жарима солинган.

Октябрь матлубот жамиятига қарашли 16-магазин мудири А. Турдибоев харидор ҳақига хиёнат қилганлиги учун Оққўрғон район матлубот жамияти правлениесининг қарори билан ишдан бўшатилган ва материаллар маъмурий органларга ҳавола қилинган. Шу матлубот жамиятига қарашли 10-магазинда 80 килограмм сарнёғни яшириб қўйгани учун сотувчи Н. Хегайнинг иши ўртоқлик судига топширилган.

Бўка район матлубот жамияти правлениесининг қарори билан хўжалик ҳисобидаги «Лола» универмагининг бўлим бошлиқлари Ғ. Тўрахонов, М. Ҳамроқулова, галантерея бўлимининг сотувчиси У. Умаров, мебель бўлимининг сотувчиси Х. Холбоевларга қаттиқ виговор эълон қилинган.

Бундан ташқари Киров матлубот жамиятига қарашли 17-магазин мудири О. Аҳмедовага сотувчилар устидан етарли назорат қилмаганлиги учун қаттиқ виговор берилган.

Область матлубот жамияти правлениесининг қарори билан совет савдоси қоидаларининг бузилишига йўл қўйганликлари ва савдони ташкил қилишдаги бошқа камчиликлари учун Оққўрғон матлубот жамиятига қарашли Октябрь селпосининг савдо бўйича бўлим бошлиғи Б. Мирхоновга виговор, Оққўрғон матлубот жамияти правлениесининг раис ўринбосари А. Н. Кимга, Янгийўл район матлубот жамиятига қарашли «Қовунчи» ишчилар кооперациясининг раиси Т. Эгамбердиевга, «Пахта» матлубот жамияти правлениесининг раиси А. Нуралиевга, «Олмазор» ишчилар кооперациясининг раиси Т. Мураҳмедовларга ҳам қаттиқ ҳайфсан эълон қилинган.

Шунингдек, рейд мақолада кўрсатилган камчиликларнинг содир бўлишида алоқадор бўлган Бекобод район матлубот жамияти правлениесининг савдо бўйича бошлиғи Абдуллаев, шу матлубот жамиятига қарашли Навоий матлубот жамияти правлениеси раиси Э. Эшонқулов, Пискент район матлубот жамияти правлениеси раисининг ўринбосари А. Пўлатов, Бўка район матлубот жамияти правлениесининг раиси А. Худойбердиевлар эса жиддий огоҳлантирилдилар.

Областда кооператив савдони ташкил қилишда йўл қўйган нуқсонлари учун область матлубот жамияти савдони ташкил қилиш бўлимининг бошлиғи М. А. Раҳимов вазифасидан бўшатилган.

ҲОСИЛГА ЗАМИН

КАЛИНИН районидаги «Москва» совхозининг деҳқонлари сабзавот маҳсулотлари топшириш йиллик планини ортиғи билан бажардилар. Давлатга 7654 тоннадан зиёд маҳсулот етказиб берилди. Бу ютуққа хўжаликнинг Малик Асқаров, Камол Абдураҳмонов, Мўмин Бегалиев, Абдумалик Абдиев ва Баҳодир Набиев сингари тажрибали деҳқонлар бошчилик қилаётган бригадаларнинг коллективлари салмоқли ҳисса қўшдилар.

Хўжаликда келгуси йил ҳосилига мустаҳкам замин тайёрланмоқда. Ерлар ҳайдалиб, баҳорги экинлар учун эгатлар олинди. Шунингдек маҳаллий ўғит жамғариш ҳам қизғин боряпти.

И. ҚОСИМОВ.

БЕШ ҚИРРА ТАМҒАСИ БИЛАН

ЧИРЧИҚДАГИ «Трансформатор» бирлашмасида ишлаб чиқарилаётган электрон автомат трансформатор подстанциялари комплектига Давлат сифат белгиси берилди. Корхонанинг трансформатор подстанциялари цехида тайёрланаётган бу маҳсулотлар ўзининг пишиқ-пухталиги билан ўтмишдошларидан фарқ қилади. Фахрли беш қирра тамғаси туширилган маҳсулотлар тайёрлаш кейинги йилдан яна бирмунча кўпаяди. Бу йил эса бундай подстанциялар комплектидан 300 таси буюртмачиларга жўнатилади.

Э. РИЖИКОВА.

ЧОРВА ҚИШЛОВИ «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» НАЗОРАТИДА

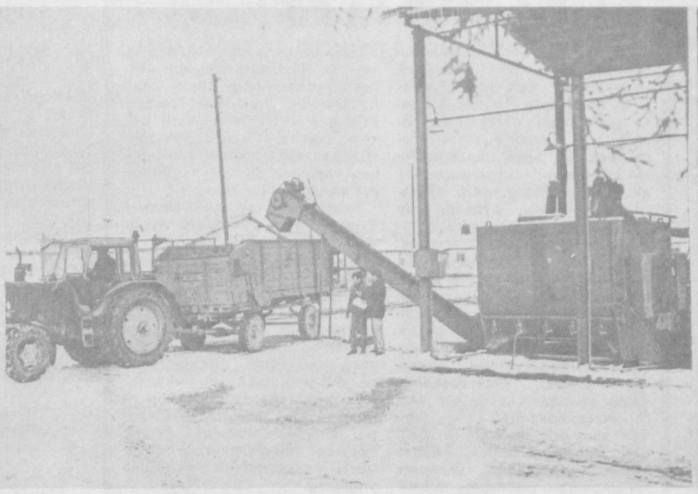
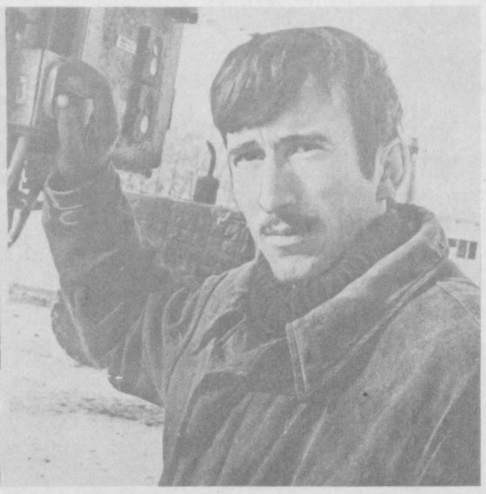

● ЯНГИЙЎЛ районидаги Н. Ниёзов номли колхоз чорвадорлари қиш мавсумига пухта ҳозирлик кўришди. Чорва моллари учун пландаги 2150 тонна ўрнига 2250 тонна дағал озуқа жамғаришди. Шунинг учун ҳам айни пайтда моллар парвариши намунали ташкил этилмоқда. Суратларда: (чапдан ўнгга) илғор соғувчилардан К. Холдорова, З. Тилламуродова, Ж. Турғунбоева ва Ҳ. Уршановалар; озуқа цехи узлуксиз ишлаб турибди; ферма механиги Н. Уршанов барча агрегатларнинг бетўхтов ишлашини таъминлашда алоҳида жонбозлик кўрсатмоқда.

А. Зуфаров фотолари.

ҚИШ СИНОВДАН ЎТКАЗМОҚДА

ЎН ИККИНЧИ беш йиллик ҳам тугалланмоқда. Областимиз чорвадорлари якунловчи йилда маҳсулот етиштиришни кўпайтириш юзасидан бирмунча ишларни амалга оширдилар. Ҳозирги кунда улар олдида турган муҳим вазифа — бу чорва қишловини уюшқоқлик билан ўтказиш ва келгуси йилда чорва моллари маҳсулдорлигини кескин оширишга мустаҳкам замин яратишдан иборатдир.

Шуни мамнуният билан айтиш керакки, кўпгина колхоз ва совхозларнинг ферма ходимлари бу масъулиятли мавсумга жиддий тайёргарлик билан келдилар. Ғалаба районидаги Волков номли, Калинин номли совхозлар, Тошкент районидаги «Ленин йўли», Калинин районидаги «Хасково», Паркент районидаги «Паркент» совхозлари, Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхози, Чиноз районидаги «Чиноз» наслчилик совхоз-техникуми, Коммунистик районидаги «Правда» колхози ва бошқа кўпгина хўжаликлар 1986—1987 йилги чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш юзасидан бошланган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, яхши натижаларга эришмоқдалар.

Умуман олганда областда чорва қишловининг ўтган икки ойи мобайнида 1985 йилнинг шу давридагига нисбатан маҳсулот етиштиришда айрим силжишларга эришилди. Масалан, сут етиштириш 8,8 процент, тухум 15,2 процент, давлатга гўшт сотиш 6,7 процент, сут сотиш 13,6 процент, тухум сотиш 7,8 процентга кўпайди.

Бироқ ҳамма ерда ҳам чорвадорлар қишловни муваффақиятли ва уюшқоқлик билан ўтказмоқдалар, деб бўлмайди. Текшириш давомида айрим районлар, колхоз ва совхозлар қишловни ўтказиш юзасидан ўзлари белгилаб чиққан тадбирларнинг сўзсиз бажарилишига қаратилган ишларни тўлиқ амалга оширмаётганликлари маълум бўлди. Оққўрғон, Бўстонлиқ, Бўка, Ўрта Чирчиқ, Чиноз районларида ўтган йилдагига қараганда қорамоллар бош сони камайиб кетди. Шу жумладан, Оҳангарон, Бўстонлиқ, Бўка, Коммунистик, Ўрта Чирчиқ, Пискент ва Чиноз районларида сигирлар бош сони камайиб кетди. Бўка районида қишловнинг ўтган икки ойи мобайнида бундан олдинги йилдагига нисбатан гўшт ва тухум етиштириш ҳамда давлатга сотиш, Чиноз районида эса сут ва гўшт етиштириш озайди.

Бўка районидаги «Кўкорол» совхози, Оржоникидзе районидаги «Правда» колхози, Паркент районидаги Энгельс номли, Чиноз районидаги Жамбул номли совхозларда, Тошкент районидаги Ильич номли колхоз, Оҳангарон районидаги Куйбишев номли совхозда гўшт етиштириш бирмунча орқада қолмоқда. Бўка районидаги «Партия XIX съезди» колхози, Калинин районидаги «Бўзсув» совхози, Пискент районидаги «Гулистон», Оққўрғон районидаги «Ленинизм» колхозлари, Оҳангарон районидаги Куйбишев номли совхозда эса сут етиштириш, Бўка районидаги Мичурин номли колхоз, Паркент районидаги «Ленинобод» совхози, Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз, Бўстонлиқ районидаги Калинин номли колхозда эса тухум етиштиришда сусткашликка йўл қўйилмоқда.

Бир қатор районларда гўштга топшириладиган молларни бўрдоқига боқиб ўстириш ёмон ташкил этилган. Шунинг учун ҳам кўп ҳолларда хўжаликларда ориқ молларнинг гўштга топширилишига йўл қўйилмоқда. Масалан, Бўка районида ҳар бирининг ўртача оғирлиги 338 килограммдан бўлган 2030 бош қорамол гўштга топширилган. Бу ўтган йилдагига қараганда 29 килограммдан камдир. Ана шунинг оқибатида 59 тонна гўшт йўқотилди. Тошкент районининг хўжаликлари ўтган йили ўртача 401 килограммдан вазнга эга бўлган молларни гўштга топширган эдилар. Бу йил эса ана шу кўрсаткич 385 килограммга тушиб қолди, яъни 16 килограммдан камайиб кетди. Чиноз районида 48 килограммдан, Ўрта Чирчиқ районида 15 килограммдан, Оржоникидзе районида 17 килограммдан, Янгийўл районида 11 килограммдан кам топширилди.

Гўшт ресурсларига нисбатан бундай муносабатда бўлиш, табиийки, ишлаб чиқариш планларининг бажарилишига, чорва бош сонини сақлаб қолинишига салбий таъсир кўрсатади. Шунинг учун ҳам РАПОлар, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари бу соҳада қатъий тартиб ўрнатиш юзасидан шошилинч чораларни амалга оширишлари талаб этилади. Ҳар бир хўжаликда ёш молларни бўрдоқига боқиб жадал семиртириш билан шуғулланадиган ихтисослашган бригадаларни ташкил этиш керак. Шу билан бир вақтда барча районларда хўжаликлараро бўрдоқичилик базаларининг ишлаб чиқариш қувватидан самарали фойдаланишга қаратилган чора-тадбирларни кўриш зарур.

Айниқса, қўйчилик имкониятларидан қандай фойдаланилаётганлиги устидан назоратни кучайтириш, кам тош босадиган қўйларнинг гўштга сўйилишига асло йўл қўймаслик талаб этилади.

Чорва моллари маҳсулдорлигини ошириш учун энг аввало мавжуд озуқа ресурсларидан ғоятда унумли ва самарали фойдаланиш, пировард натижаларнинг кўнгилдагидек бўлишига эришишни таъминлаш лозим. Бунинг учун ҳар бир хўжаликда озуқа цехларининг кечаю-кундуз, узлуксиз ишлашига эришиш зарур. Ҳозирги пайтда областда ишлаб турган озуқа цехлари ва озуқа линиялари ҳар сменада 30—50 тонна тўйимли аралаш озуқани қайта ишлаш ва тайёрлаш имкониятини беради. Бу ҳар бош шартли молга ҳисоблаганда 55—60 килограммданга тўғри келади. Афсуски, бу муҳим ишда жиддий камчиликларга, хўжасизлик ҳолларига йўл қўйилмоқда. Масалан, Оққўрғон районида ҳар бир озуқа цехининг ўртача унумдорлиги 0,7 тоннадан, Оржоникидзе районида 0,95, Калинин, Тошкент, Янгийўл, Бекобод, Бўка, Пискент районларида 1,5—2 тоннадан, Ғалаба, Ўрта Чирчиқ районларида 5—8 тоннадан ошмаяпти. Шунинг учун ҳам бу районлардаги кўпгина хўжаликларда озуқанинг чиқитга чиқариб юборилаётганлиги бежиз эмас. Сарфланаётган ем-хашакка нисбатан кам маҳсулот олинаяпти. Ўрта Чирчиқ районидаги хўжаликларида қишловнинг ўтган икки ойи мобайнида жамғариб қўйилган хашакнинг ярмидан кўпи, Оржоникидзе районида эса мўлжалдагига қараганда деярли икки баравар ортиқ сарфлаб юборилди. Мавжуд озуқаларни қайта ишлаб, тўйимлилигини оширмасдан молларга едириш оқибатида маҳсулдорлик камайиб кетмоқда. Кейинги вақтда Оққўрғон, Оҳангарон, Бўстонлиқ, Бўка, Пискент, Ғалаба, Коммунистик районларида сут соғиб олиш ҳажми пасайиб кетди. Шу йилнинг октябрь, ноябрь ойларида Оҳангарон районида ёш қорамолларнинг нобуд бўлиш ва мажбурий равишда сўйиб юборилиши 1,1 процентни, қўйлар бўйича 2 процентни ташкил этди. Бўка районида эса қорамоллар —1,2 процентга, қўй-эчкиларнинг нобуд бўлиши ҳамда сўйиб юборилиши 2,5 процентга, Коммунистик, Пискент, Ўрта Чирчиқ, Янгийўл районларида эса 2,5—5 процентга тўғри келмоқда.

Жойларда хўжалик раҳбарлари ва мутахассисларига нисбатан етарли даражада талабчанлик қилинмаётганлиги туфайли ана шундай аҳвол содир бўлмоқда. РАПО раҳбарлари ҳар бир хўжалик, ферма, бригада бўйича чорва қишлови қандай ўтаётганлигини атрофлича таҳлил этишлари, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан белгиланган планларнинг бажарилиши соҳасида аниқланаётган камчиликларни тугатишга қаратилган шошилинч чораларни кўришлари керак. Хўжаликлардаги озуқа запасларини қайтадан ҳисобга олиш, унинг яхши сақланиши, тежамкорлик билан фойдаланилишини таъминлаш керак.

Шу кунларда мутахассислар зиммасига алоҳида масъулият юклатилгандир. Улар фермалардаги белгиланган тартиб-қоидаларга, рационга қатъий амал қилиниши, айниқса, бузоқларнинг яхши парвариш қилиниши устидан назоратни кучайтиришлари керак. Ветеринария хизматининг юксак савияда бўлишини таъминлаш ғоят муҳимдир. Касал моллар аниқланган тақдирда уларни алоҳида группаларга ажратиб, кучайтирилган рацион билан боқилиши, даволашни йўлга қўйиш шарт. Сунъий урчитиш пунктлари ишини жонлантириш зарур. Районлардаги чорвачилик бўйича тузилган комиссиялар ёрдами билан фермалардаги озуқа цехлари, озуқа линиялари, хашакни майдалаб берадиган машина ва механизмлардан қай даражада самарали фойдаланилаётганлигини узлуксиз назорат қилиб боришга катта фойда келтиради.

Ҳар бир хўжаликда мавжуд озуқаларнинг қайта ишланиб, тайёрланиши, керакли витаминлар билан бойитиб, шундан кейингина молларга едирилишини таъминлаш билан шуғулланадиган ихтисослаштирилган бригада ва звенолар ташкил этиш мақсадга мувофиқдир.

Ҳамма ерда чорва молларини бир кеча-кундузда уч марта озиқлантиришни йўлга қўяйлик. Шу мақсадда чорвачилик фермаларида хўжалик активлари ва мутахассисларидан иборат навбатчилар иш олиб борсинлар. Уларнинг вазифаси чорва моллари ва паррандаларни озиқлантириш технологиясига қатъий риоя қилинишини таъминлашдан иборатдир.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА 1986 ЙИЛНИНГ ОКТЯБРЬ-НОЯБРЬ ОЙЛАРИДА ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШ, ВА ТАЙЁРЛАШ ТЎҒРИСИДА

МАЪЛУМОТ

	Маҳсулот етиштириш (планга нисбатан процент ҳисобида)			Давлатга сотиш (планга нисбатан процент ҳисобида)			Ҳар бош соғин сигирдан олинган сут (килограмм)		
	гўшт	сут	тухум	гўшт	сут	тухум	1985 йил	1986 йил	+,−
Оққўрғон	112,9	105,7	104,7	110,5	116,5	110,3	327	354	+27
Оҳангарон	109,0	105,6	133,7	113,2	120,6	145,9	354	364	+10
Бекобод	97,6	100,8	106,9	93,6	106,8	104,3	439	401	−38
Бўстонлиқ	103,3	111,8	151,8	123,9	122,5	86,4	245	260	+15
Бўка	49,8	105,3	63,0	44,6	110,5	19,9	344	360	+16
Ғалаба	130,3	127,7	86,3	116,9	125,3	276,0	405	465	+60
Калинин	125,0	120,2	105,2	128,7	125,2	100,1	407	445	+38
Коммунистик	84,3	114,2	83,1	83,3	110,7	124,4	453	491	+38
Оржоникидзе	92,5	105,2	119,7	99,2	115,6	123,3	400	381	−19
Паркент	50,9	113,5	60,6	61,1	115,3	49,9	386	337	−49
Пискент	81,3	114,2	267,6	175,0	110,3	2,7 марта	373	450	+77
Ўрта Чирчиқ	142,4	109,0	107,5	152,6	107,7	103,1	309	377	+68
Тошкент	112,7	105,0	80,0	157,5	102,3	20,1	493	484	− 9
Чиноз	11,8	95,0	141,1	21,7	107,8	154,0	520	525	+ 5
Янгийўл	92,5	107,6	165,1	108,1	110,5	184,0	373	409	+36
Область бўйича:	98,6	108,8	115,2	106,7	113,6	107,8	413	414	+ 1

АТЕИЗМ МАВЗУИДА

ЦЕХДАГИЛАР ҲАЙРОН

Мамлакатимизда дин давлатдан ажратилган. Буни ҳамма билади. Ҳатто, диний ўқув юртлари борлиги ҳам ҳеч кимга сир эмас. Уларни битирган руҳонийлар диний кадрлар сифатида ишлашлари мумкин. Лекин халқдан ўзбошимчалик билан солиқлар йиғиб олиб қурилган норасмий мачитлар, ана шу мачитларни шахсий бойиш манбаига айлантириб олган сохта муллаю муллавачаларнинг қилмишлари эса давлат ва жамиятимизнинг қонунларига хилофдир.

Қуйида эса биз цех бошлиғи Алимат Боқуллаев ва бу коммунистнинг эътиқодга хиёнати тўғрисида гап юритамиз.

А. Боқуллаев қирқ беш ёшларда, олий маълумотли, Тошкент политехника институтини тугатган. Ўн беш йиллик стажга эга коммунист. Бир неча йилдан бери корхонада цех бошлиғи бўлиб ишларди.

... А. Боқуллаев диндор укаси билан суҳбатларда унинг таъсирига берила борди. Цехда ўз атрофига асосан динга мойил одамларни йиға бошлади. КПСС аъзоси бўлатуриб, диний маросимларда қуръон ўқишга ўтди, секин-аста буни «иккинчи истеъдод» қилиб олди.

Унинг ана шундай мунофиқона хатти-ҳаракатлари, гап-сўзларидаги ғоявий бебурдлик атрофдагиларни лоқайд қолдирмади: коммунистлар бир овоздан А. Боқуллаевни партиядан ўчиришни талаб қилдилар. Талаб қондирилди.

Бундай ғоявий носоғлом одам цехга — катта коллективга ҳам раҳбарлик қилишга нолойиқ эди, вазифасидан пасайтирилди.

Хўш, кап-катта зиёли одам, олий маълумотли раҳбар, коммунист қандай қилиб диндорлик кўчасига кириб қолди?

— Ота-боболаримиз диндор одамлар, — дейди у. — Шуларнинг таъсири.

Бу ерда укасининг ҳам катта таъсири бор. Укаси Бухородаги мактабда ўқиб юрганидаёқ носоғлом руҳдаги гаплари билан «кўзга чалинган» эди. У Ўрта Чирчиқдаги мачитда имом бўлиб ишлаб юриб, диний маросимларда поклик, тўғриликдан ваъз айтарди-ю, ўзи эса...

Оғайнилари билан битта қўйни олиб «маёвка»га — тоққа жўнади. У ерда қўйни сўйишиб, «макрух» (яъни ҳаром) ҳисобланган ароғу коньякларни паққос уришди. Шугина эмас. Ўлардай маст-аласт бўлиб олиб, бирга олиб кетилган аёллар, яъни «номаҳрам»лар билан айшу-ишрат қилдилар.

Бундан хабар топган ўрта чирчиқлик диндор чоллар имом тоққа қилган «ҳаж»дан қайтгач, уни ўртага олиб талашди:

— Жўна бу ердан.

Унинг жўнамасдан бошқа иложи йўқ эди...

Алимат Боқуллаев ана шу укасининг таъсирига берилган эди.

Цех бошлиғининг қўлида ишлаганлар-чи, унинг таъсирига берилишмадими?

— Йўқ.

— Нечук?

— Чунки, А. Боқуллаевнинг ўзи ҳам «қиттак-қиттак» отиб турар экан...

А. АЛИМОВ.

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● ВАШИНГТОН. Сенатнинг 57 аъзоси президент Рейганга мактуб йўллади. Унда Қўшма Штатлар СКЧ-2 шартномасини бузганлиги муносабати билан жиддий ҳавотирлик изҳор қилинади. Маълумки, АҚШ стратегик кучлари составига ядровий портловчи каллаклари бўлган қанотли ракеталарни ташувчи Б-52 типидаги 131-бомбардимончи самолёт киритилди. Бу билан АҚШ бир томонлама тартибда СКЧ-2 шартномасида белгиланган чеклашларни бузди. АҚШ биринчи бўлиб СКЧ-2 шартномасининг энг муҳим, энг асосий қоидасини бузганлиги, дейилади ҳужжатда, АҚШнинг миллий хавфсизлигига ҳам, шунингдек қурол--яроғлар устидан контроллик соҳасида янги битим тузиш истиқболларига ҳам зарар етказади. Сенатор Жон Чэфи (республикачи, Род-Айленд штатидан) президентга йўлланган мактуб тексти тарқатилган матбуот конференциясида сўзга чиқиб, президентнинг СКЧ-2 шартномасидан воз кечиш тўғрисидаги қарорини «фожиали хато» деб атади. Матбуот конференциясининг бошқа қатнашчиси— сенатор Дейл Бамперес (демократ, Арканзас штатидан) АҚШнинг шартномадан воз кечганлиги хатарли оқибатларга олиб келишини айтди. «Ер юзида ядро қуроллари қанчалик кўп тўпланса, бизнинг хавфсизлигимиз шунчалик кам таъминланади», — деди у.

● ЛОНДОН. Покистоннинг жамоаларaро қонли тўқнашувлар майдонига айланган Карочи шаҳрида ғоят кескин вазият сақланиб қолмоқда. 7 миллион аҳолиси бўлган шаҳар территориясининг қарийб ярмида комендантлик соати жорий этилди. Корхоналар, мактаблар, давлат муассасалари ва магазинлар ёпиб қўйилди. Жамоат транспорти ва темир йўл поездлари қатнови тўхтатиб қўйилди. Карочининг йирик халқаро портида иш тўхтаб қолди. Кўчаларда пулемётлар ўрнатилган ҳарбий машиналар мунтазам соқчилик қилмоқда. Тартибсизликларни бартараф этиш учун шаҳарга олиб кирилган қўшинларга тўпалон чиқараётган кишиларни огоҳлантирмай отиб ташлашга буйруқ берилди. Бироқ мана шундай барча чора-тадбирларга қарамай, кун бўйи Карочининг турли районларида муҳолиф патанлар ва муҳожирлар жамоалари ўртасида қонли тўқнашувлар чиқарилди. Рейтер агентлигининг хабарига кўра, икки кун давом этган ғалаёнлар давомида юздан ортиқ киши халок бўлди. Касалхоналар ярадорлар билан тўлиб кетган. Ёнғин натижасида бутун-бутун уй-жой кварталлари култепага айланди.

● НЬЮ-ЙОРК. Ривожланаётган мамлакатларнинг ташқи қарзи бир триллион долларга етди. Бу улар учун ғоят оғир юкдир, деди бугун БМТ қароргоҳида бўлиб ўтган матбуот конференциясида Бош Ассамблея иккинчи комитети иқтисодий ва молиявий масалалар раиси, ЯХДРнинг БМТ ҳузуридаги доимий вакили Абдалла Солих Ал-Аштал. Натижада кўпгина мамлакатлар ўз қарзларининг процентларини тўлаш учунгина экспорт тушумидан ортадиган миқдорда пул тўлашга мажбур бўлмоқдалар. Ҳозирги вақтда ривожланаётган мамлакатлар қийин аҳволдадирлар, деди у.

● ПАРИЖ. Франциянинг энг катта Франс Пресс ахборот агентлигидаги можаро кескинлашмоқда. Журналистларнинг АФП касаба союзлараро комитети дирекция иш ташловчиларнинг талабини қондириш у ёқда турсин, ҳатто улар билан музокаралар олиб боришдан бош тортаётганлигини айтиб, иш ташлашни яна 48 соат давом эттиришга даъват этди.

(ТАСС, 16 декабрь).

АМЕРИКА ЖОСУСИ

МАНАГУА, 16 декабрь. (ТАСС). Никарагуа давлат хавфсизлик органлари қамоққа олган Америка жосуси Сэм Холл ёнидан республика ҳарбий ва граждан объектларининг, шу жумладан марказий разведка бошқармасининг ёлланган аскарлари неча бор қароқчиларча ҳужум қилган Коринто денгиз портининг схемалари чиққан.

«Баррикада» газетасининг хабар қилишича, Холл турли йиллар Африка, Сальвадор ва Яқин Шарқда маҳфий миссияларни бажарган. Жанубий Африка қўшинлари Анголага ҳужум қилган пайтда у яраланган. 70-йилларда Холл Исроилнинг «Моссад» разведка хизмати учун ишлаган.

Бундан икки йил аввал пихини ёрган жосус америкалик журналистлар билан қилган суҳбатида «ўзимни коммунизмга қарши жаҳонга донг таратган курашчи» деб ҳисоблайман, деб мақтанган. Бу террорчи, деб ёзади «Баррикада» газетаси, Америкадаги реакцион «ҳарбий ёрдам учун курашувчи граждандар» ташкилотининг аъзоси бўлган, бу ташкилот марказий разведка бошқармасининг топшириғига биноан Никарагуа контрасларига хуфёна мадад бермоқда.

Энди маълум бўлишича, Холл Коста-Рикада Америка элчисини ўлдириш мақсадида муваффақиятсиз чиққан фитнани ташкил этишга аралашган.

АҚШДА НАВБАТДАГИ ЯДРО ПОРТЛАТИЛДИ

ВАШИНГТОН, 16 декабрь. (ТАСС). ...Калифорния штатидаги бу кичик шаҳардаги уйлар оламга ойнаси синган дераза кўзлари билан қараб турибди. Кўчиб кетган кесакилар хунук ғичирлайди. Томлар, деворлар тешигидан шамол увиллаб ўтади. Бу уйларда ҳозир каламушларгина яшайди. Бир вақтлар эса бу шаҳарда ҳаёт қайнарди. Унинг кўчаларида болаларнинг кулгуси жаранглаб эшитиларди, одамлар ғала-ғовури кечгача тинмасди. Энди эса у ўз тараққиётида кўп хатоларга йўл қўйган инсоният цивилизациясининг ярим вайрона ёдгорлиги сифатида ташландиқ ҳолда турибди.

Боуди—Калифорния штатидаги шарпага айланган бу шаҳар ана шундай аталади.

«Боуди» — ўтган шанба куни Невада штатида гумбурлаган навбатдаги ер ости ядро портлатишига АҚШда ана шундай шартли ном беришди. Бу портлашдан замин ларзага келиб, ингради, бу ларза эпицентрдан узоқ-узоқ масофаларда ҳам сезилди. Эпицентрдан 55 километр масофада ўрнатилган бизнинг контрол аппаратларимиз гўё ақлдан озгандек бўлди, деди зилзила тўғрисида ахборот берувчи миллий марказнинг вакили. Унинг айтишига қараганда, портлаш натижасида ер остида кучи жиҳатидан Рихтер шкаласи бўйича 5,6 балли зилзилага тенг бўлган зарб тўлқини ўтди.

Энергетика министрлигининг хабар қилишига қараганда, навбатдаги портлатишнинг кучи «150 килотоннадан ортиқ эмас». Бу кўпми ёки камми? Инсоният ихтиёрида фақат битта ҳисоб нуқтаси ва қиёслаш учун шкала мавжуд — бир вақтлар Хиросима устига ташланган ядро бомбасининг кучи 20 килотоннага тенг эди.

Невада штатида ер остида ҳар қандай ядро портлатишининг кучи йўл қўйиб бўлмайдиган даражада ортиқча эканлиги ва бу портлашларнинг ҳар бири сайёрамиздаги соф виждонли кишилар қалбини ҳамма вақт ларзага солаётганлиги равшан. Айни ҳозирги пайтда — Совет Иттифоқининг ядро полигонида сукунат давом этаётганига тез орада 500 кун бўладиган шароитда Невададаги портлатишларнинг зарб тўлқини Ер юзининг ҳамма томонида гумбирлаб эшитилмоқда. Совет Иттифоқи ҳар қандай ядро портлатишларини ўтказишдан бир томонлама воз кечиб ва мораторийни бир неча марта узайтириб инсониятни ўзини-ўзи ядро билан қириб ташлайдиган боши берк кўчага олиб бориши мумкин бўлган йўлдан қайтиш учун ҳали кеч эмас, деб огоҳлантирмоқда. Невададаги навбатдаги портлатиш — Совет Иттифоқининг тинчликсевар ташаббусига Вашингтоннинг ҳарбий васвасага берилиб қайтарган навбатдаги «йўқ» жавобидир, бу бутун инсоният юзига тортилган шапалоқдир.

ГФР. Ғарбий Германия территориясида Вашингтон ва НАТО ҳарбийларининг ўтказаётган турли хил ҳарбий машқлари граждан объектларига ва аҳолига анчагина зарар келтирмоқда. Суратда: Гисен шаҳри атрофида танк енгил машинани уриб юборди. Бу суратни босиб чиқарган «Штерн» журналининг изоҳ беришича, ҳар йили юздан ортиқ граждан аҳолиси ҳарбий машқлар ўтказиш билан боғлиқ бўлган турли хил ҳодисаларнинг қурбонлари бўладилар.

ТАСС фотохроникаси.

АФҒОН АКСИЛИНҚИЛОБЧИЛАРИ ҚУЛФУРУШЛИК ҚИЛМОҚДА

КОБУЛ, 16 декабрь. (ТАСС). Афғонистон душманларининг қилмишлари орасида аҳолини талаш ва наркотиклар билан савдо қилиш биринчи ўринда туради. Бундан сал вақт олдин бу рўйхат мислсиз фактлар билан тўлдирилди. Гап ҳақиқий қулфурушлик тўғрисида, энг шармандали томони шундаки, хотин-қизларни сотиш тўғрисида бормоқда.

«Хотин-қизларни сотиш аксилинқилобчиларнинг АДР ва ундан ташқаридаги ёвуз жиноятларидан биридир», — деди собиқ босмачи Саид Акбар. У «дин ҳимоячилари» деб аталмиш босмачилар бошлиқлари қилаётган ана шундай жиноятларни кўрсатувчи рад этиб бўлмайдиган фактларни келтирди.

МАДАНИЯТ ХАБАРЛАРИ

САҲНАДА ЯРИМ АСР

Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги арафасида Ўзбекистон театрларида «Октябрь билан йўғрилган ижод» шиори остидаги кечалар туркуми ўтказилади. Ана шундай кечалардан бири Муқимий номли Ўзбекистон давлат музикали драма театрида ўтказилди.

Кеча қатнашчилари ўз умрининг эллик йилини театр санъатига хизмат қилишга бағишлаган Ўзбекистон ССР халқ артисти Маҳмуджон Ғафуровни шарафладилар. У ярим аср давомида икки юзга яқин роль ижро этди. Артистнинг ижоди республика театр санъати тарихидаги муҳим босқичлар билан чамбарчас боғланган. Ҳозир эса 70 ёшли саҳна ветерани ўз коллективида бир гуруҳ ёш артистларни оталиққа олиб, завод цехларида, қурилиш майдонларида, колхоз ва совхозларда тез-тез бўлиб туради.

Ижодий кечада артист томошабинларга айниқса манзур бўлган спектакллардан парчалар намойиш этди.

(ЎзТАГ).

ИШЧИЛАР ҲУЗУРИДА

Тошкент заргарлик заводида таниқли композитор Энмарк Солихов ижодига бағишланган адабий кеча ўтказилди. Унда Э. Солихов билан бирга Тошкент Давлат оперетта театрининг артистлари қатнашдилар.

Композитор учрашув иштирокчиларини қизиқтирган саволларга жавоб берди. Театр артистларидан С. Жданов, Ю. Летов, Л. Бессарабовалар эса Э Солиховнинг «Хўжа Насриддин» опереттасидан парча кўрсатишди. Г. Шумский эса композитор куй басталаган қўшиқларни ижро этди.

— Оперетта театри артистларидан беҳад миннатдормиз, — дейди завод касаба союз комитети раисининг ўринбосари Л. Д. Штейн.

— Чунки бу ижодий коллектив шаҳримиздаги бошқа ишлаб чиқариш корхоналари қаторида бизнинг ишчиларимиз ҳузурига ҳам келиб туришади. Ишдан сўнг улар ижро этган қўшиқ ва рақсларни, опереттаглардан парчаларни томоша қилиб, кўнгилли ҳордиқ чиқараяпмиз. Биз бундай учрашувлар тез-тез ўтказиб турилишини сўрардик.

Г. МАМБЕТОВА.

САНЪАТКОРЛАР— СОҲИБКОРЛАРГА

Р. Мусамуҳамедов номли совхоз-завод маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари ишчи ва хизматчиларнинг самарали меҳнатдан кейин кўнгилли ҳордиқ чиқаришлари учун барча шарт-шароитларни яратиб бермоқдалар. Бу ерда атоқли олимлар, санъаткорлар билан учрашувлар ўтказиш, кечалар уюштириш анъанага айланиб қолди.

Яқинда соҳибкорлар СССР халқ артисти, атоқли санъаткор Ҳалима Носирова, Ўзбекистон ССР халқ артистлари Берта Давидова ва Коммуна Исмоиловалар билан учрашишди. Улар ижод йўллари ҳақида гапириб бердилар, қўшиқлар куйлаб, мухлисларини хушнуд этдилар.

Сўнгра совхоз-завод клуби қошидаги «Раққоса қизлар» ансамбли иштирокида концерт кўрсатилди. Тошкентлик меҳмонлар ёш ҳаваскорлар репертуарига муносиб баҳо бердилар.

Р. ЙЎЛЧИЕВА,
Оржоникидзе райони.

В. И. Ленин номидаги республика пионерлари ва ўқувчиларининг саройи қошида турли хил бадиий ҳаваскорлик коллективлари ва тўгараклар фаолият кўрсатмоқда. Айниқса, саройнинг ёш доирачилар ва «Юлдуз» рақс ансамблларининг мухлислари тобора кўпайиб бормоқда. Мазкур ҳаваскорлик коллективлари санъат шинавандалари ҳузурида тез-тез янги концерт программаларини намойиш қилиб туришади. Суратларда: ёш доирачилар ва «Юлдуз» рақс ансамбли қатнашчилари машғулот ўтказишмоқда.

Р. Альбеков фотолари.

«СЕҲРЛИ ТАЁҚЧА»

РЕСПУБЛИКА Ёш томошабинлар театрининг ижодий коллективи янги йил арафасида болаларга муносиб совға ҳозирлади: москвалик драматург М. Рижкованинг «Сеҳрли таёқча» икки пардали эртак-спектакли саҳналаштирилди. Бу спектакль театр саҳнасидаги биринчи дубляж асар бўлиб, уни ўзбек тилига ёзувчи Ҳожиакбар Шайхов ўгирган. Спектаклга Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси Омон Шарипов режиссёрлик қилган.

Асосий ролларни таниқли актёрлардан Ёдгора Зиямуҳамедова (Қорқиз), Мўътабар Ёриева, Тамара Ҳамдамова, Шамсиқамар Мансуровалар ижро этишади. Театрнинг кекса актёрларидан Ўзбекистон ССР халқ артисти Обид Толипов, Воҳид Қодиров, Бадал Нурмуҳамедовлар ўзларига топширилган ролларни қиёмига етказиб ижро этиш устида тинмай изландилар.

Эртак-спектаклда Айланмажон ва Чиябўри сингари салбий персонажлар Янги йил байрамини бузмоқчи, сеҳрли таёқчани қўлга киритиб, у орқали бутун ўрмонга ҳукмронлик қилмоқчи бўладилар. Лекин уларнинг бу ёвуз ниятлари амалга ошмайди.

Асар негизида яхшиликнинг ёмонлик устидан ғалаба қозониши ғояси ётади.

Республика ёш томошабинлар театри коллективи пионер ва ўқувчиларнинг қишки каникул кунларида, шунингдек «Фарзандим жигарбандим» (авторлар Ё. Мирзо, О. Шарипов), «Суқатой Конфетвой» (П. Мўмин) каби спектаклларни кўрсатадилар, Наманган область Поп райони ўқувчилари ҳузурида меҳмон бўлиб, «Ўрмон фестивалига марҳамат!» спектаклини намойиш этадилар.

М. ХОЛБЕКОВА,
Х. СОТВОЛДИЕВА.

ЎҚУВЧИЛАР— ҲИСОБЛАШ МАРКАЗИДА

Тошкентдаги 160-ўрта мактаб педагогик коллективи оталиқ ташкилоти ҳимматидан мамнун. Чиндан ҳам «Цветметэлектропроект» лойиҳалаш институти билим даргоҳининг база корхонаси ўқувчиларга яқиндан амалий ёрдам кўрсатиб келмоқда.

Илмий муассаса ўзининг йирик ҳисоблаш марказига эга. Эндиликда ундаги қатор «ақлли» машиналар ўқувчилар ихтиёрига бериб қўйилди. Улар «Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари» курси бўйича ҳосил қилаётган назарий билимларини бу машиналар ёрдамида амалда синаб кўрмоқдалар.

Ҳисоблаш марказида ўқувчилар билан машғулотлар ўтказиш учун алоҳида бир кун ажратилди. Ўша куни болалар малакали мутахассислар бошчилигида «ақлли» машиналар билан ишлайдилар.

С. ОДИЛОВА.

904-СЧЁТГА

ПИОНЕРЛАР ҲИММАТИ

«Қорахитой» қишлоқ Советидан Ю. А. Гагарин номли 12-мактабнинг Зина Портнова номли 4-отряди пионерлари «Дўстлик ва қардошлик» маршрутининг актив иштирокчиларидирлар. Улар ўқишдан бўш вақтларида «Оҳангарон» совхози далаларида етиштирилган сабзавотларни йиғиштириб олишда деҳқонларга кўмаклашиб, 120 сўм пул жамғаришган эди. Пионерлар жамғармани чернобиллик тенгдошларига ёрдам сифатида 904-счётга ўтказишди.

Р. ОБИДОВ.

БОҒЛАР ВА ТОКЗОРЛАР УЧУН

● **ТОШКЕНТДАГИ «Средазсельхозмаш» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида яратилган янги модификациядаги культиваторлар токзорларда қўл меҳнатини камайтириш имконини берди.**

Янги механизмлар хилма-хил операцияларни бажаради: эгат олади, токларни кўмади, қатор ораларини чуқур юмшатиб, ўғит солади. Бу культиваторлар пишиқ-пухта, ишлатиш осон. Улар тупроқни маълум чуқурликда юмшатишни таъминлайдиган гидравлик приводлар билан жиҳозланган.

(ЎзТАГ мухбири.)

Сўраган эдингиз

ФЕРУЗА—ЭНГ ГЎЗАЛ БЕЗАК

Ҳурматли редакция!

БИЗ тақинчоқларга чирой бахш этадиган феруза қаерларда учраши, у қачон пайдо бўлганлиги, қандай қилиб олиниши ҳақида билмоқчи эдик. Шулар тўғрисида маълумот берсангиз. Феруза нима ўзи?

С. ЁДГОРОВА,
Р. ШЕРМОНОВА,
Тошкент райони

Феруза — буйраксимон бир бутун масса, ўсимта, қобиғ, кичик томир, зарра ҳолатида оқ гил, қўнғир темир минераллари ва бошқа иккиламчи ўзгарган тоғ жинслари орасида учрайди. Ранги тиниқ осмон ранг, яшил-ҳаворанг ёки яшил-кул рангларда бўлади.

Абу Райҳон Беруний ўз китобида ферузанинг лазуритдан қаттиқлигини таъкидлаган. У қанча нам бўлса шунча қимматдир. Вақтнинг ўтиши билан унинг қаттиқлиги ошиб, ранги қуюқлашаверади.

Феруза Бухоро амирлигининг қадимий авлодлари томонидан Улуғ Октябрь Социалистик революциясига қадар Марказий Қизилқумда қазиб олинган. Олимлар у конлардан феруза билан бирга олтин ҳам олинганлигини эътироф этишади. Бу фикрлар сўнгги даврларда Ленин мукофоти лауреати, Ўзбекистон ССР Фанлар Академиясининг академиги И. Х. Хамрабоев илмий фаолиятида янги босқичларга кўтарилиб асосланди ва натижада Марказий Қизилқумга эътибор янада кучайди.

Маълумки, 1975 йилларда Марказий Қизилқумга қимматбаҳо тошлар билимдонларидан бири Валерий Петрович Петров келган эди. У Томдитовда бўлиб, у ердаги феруза ҳақида шундай деб ёзади: «Феруза қазиб олинган шахталарда, мендан олдинроқ ўтказилган геологик-разведка ишлари туфайли ҳеч нарса қолмаган. Лекин занглаган (оксидланган) мис минераллари ёки олтингугурт онда-сонда учрайди. Мен тоғ чўққиси томон кўтарилдим. Қарасам, унинг шарқий томони тик-жарлик бўлиб, 300—400 метр масофада бархан қумларига туташади. Чўққи тоғ жинслари қора рангли чақмоқ тош — қумтошлардан ташкил топган эди. Қумтош ёки қора яшма-лидитдан иборат бўлиб, майда заррали органик модда билан қора тусга кирган. Доимий эсиб турадиган қумли шамол тошларни шу даражада силлиқлаган эдики, улар қуёш нурида ялтирар эдилар. Гоҳо қумтошларни мис рудасини сақлаган кварц томирлари кесиб ўтган жойлар ҳам учрарди. Шундан сўнг мен бу ерда нима учун феруза учраб туриш сабабларини секин-аста тушуна бошладим. Бу қора қумтошлар таркибида кўзга кўринмас фосфор ҳам бўлиши керак дедим ўзимча. Ана шу мис ва фосфор бирикмалар иккиламчи шароитда нураш жараёнига дуч келадилар ва улар бирикмасида феруза пайдо бўлиши учун қулай шароит вужудга келади. Шу тарзда юришда давом этдим ва бирдан эътиборимни ялтироқ қоя ўзига жалб этди. Қарасам, унда 1—2 мм қалинликка эга бўлган жозибали ҳаворанг феруза томири кўринди. Бир неча соат машаққатли меҳнатдан сўнг тик қоядан бир-икки феруза намунасини синдириб олишга ниҳоят муваффақ бўлдик. Бу текширишлар ферузани 250—300 миллион йиллар муқаддам шу майдонларда содир бўлган нураш қобиғи ҳосиласи эканлигини кўрсатди.»

Феруза — аслини олганда энг қадимий қимматбаҳо — ўзи рангдор тошлардан ҳисобланади.

Археологик топилмаларга кўра Синай ярим оролидаги феруза конлари бизнинг эрамиздан 5300 йил муқаддам ҳукмдорлик қилган фиръавн Семерхете VII вақтида ишга туширилган. Ўрта Осиё ва шимолий Эронда эса феруза форс ҳукмдорлари томонидан қазиб олина бошланган. Шуни қайд этиб ўтиш кераккки Шимолий Эрондаги Хуросон вилоятида Машҳад шаҳрининг Ғарбидаги Нишопур ферузаси дунёда энг гўзал ва жилвагар деб таъкидланган.

Ҳозирги кунда Нишопурдан 500 км чамаси нарида яна бир олий навли феруза берадиган янги кон очилди.

Хитойда маҳсулот бериб турган Юйсен феруза кони дунё бўйича энг катта ҳисобланади. Америкада эса феруза билан кумуш дастакка жойлаштирилган бўйин маржонлари ясалади. Шунинг учун бўлса керак, феруза билан безатилган турли бет ниқоблари, зебу-зийнат асбоблари Колумб Американи очмасдан илгари ҳам мозор ва мақбараларни қазилганда кўплаб топилган. Ана шундай ниқоблар бир вақтлар Москвада ҳам намойиш этилган. Американинг Невада ва Нью-Мехико штатларида феруза конлари кўп. У конларда гоҳо 2 килограммли феруза кристаллари учрайди. Бир маротаба эса 30 килограммлик яхлит феруза ҳам топилган.

Юқорида баён этилганларга хулоса сифатида шуни айтиш мумкинки, феруза табиатда ҳар хил ҳолатда учрайдиган, катта ёки кичик бўлишига қарамай киши нигоҳини қувонтирадиган қимматбаҳо тошдир.

М. ЗОКИРОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган геолог.

РЕДАКЦИЯ ПОЧТАСИДАН

БУЛАР СИЗДАН МИННАТДОР

ЎРТА ЧИРЧИҚ. Район марказий касалхонасининг травматология бўлими бошлиғи — жарроҳ Малик Ҳамдиев хизматидан беморлар миннатдор. У ўз бурчини сидқидилдан, малакали бажариш билан бирга хушмуомалалиги ва ташкилотчилиги билан ҳам коллектив эътиборини қозонмоқда.

У. ҲАМИДОВ.

ПАРКЕНТ. Тошкент Давлат медицина институти 1-терапиясининг ревмотология бўлимида беморлар жонига оро бўлаётган профессор Роҳила Қорабоева, шифокор Абдурашид Қосимовга миннатдорчилик билдираман. Ана шу жонкуяр нажоткорлар туфайли мен оғир дарддан халос бўлдим.

Ш. ҚУЛМОНОВА.

ТОШКЕНТ. Область онкология диспансерида Ҳасан Мираҳмедов, Рустам Қурбонов, Шобибулло Алматов каби ширинсухан врачлар, Ойтўра Анварова, Клара Азимова, Шоҳида Алматова сингари ҳамширалар борлигидан беҳад қувонаман.

Уларнинг самимияти, масъулиятни чуқур ҳис қилишларини алоҳида таъкидлашни истардим.

Х. ШОРАҲМЕДОВ.

Спорт

САККИЗ ТУРДАН СЎНГ

● РЕСПУБЛИКА шахмат-шашка клубида Ўзбекистоннинг биринчи гроссмейстери Георгий Аъзамов хотира турнири давом этмоқда. Саккизинчи турдан сўнг 5,5 очко жамғарган харьковлик Игорь Новиков пешқадамлик қилмоқда. Тошкентлик Р. Зиётдинов, В. Логинов, таллинлик халқаро мастер Л. Олль, одессалик К. Лернер 4,5 очкога эга. Кеча тўққизинчи тур ўйинлари бўлиб ўтди.

ОБЛАСТЬ ЧЕМПИОНЛАРИ

● ЧИРЧИҚДАГИ «Сельмашевец» спорт комплексида 1971—1972 йилларда туғилган ўсмир ва қизлар волейбол бўйича Тошкент область биринчилигида қатнашдилар. Мусобақаларда Чирчиқ, Олмалиқ, Ангрен, Янгиобод шаҳарларининг саккиз командаси иштирок этди. Олмалиқ шаҳрининг 2-болалар ва ўсмирлар спорт мактаби қизлари (тренери В. Ким) ва Чирчиқнинг «Сельмашевец» ўсмир волейболчилари (тренери А. Люлин) область чемпиони унвонига сазовор бўлдилар.

«ХАСКОВО»ЛИК ПОЛВОНЛАР

● НАЛЬЧИК шаҳрида 1970—1972 йилларда туғилган ўсмирлар ўртасида эркин кураш бўйича Бутуниттифоқ турнири ўтказилди. Бу мусобақаларда 300 га яқин ёш курашчи иштирок этди. Республикамиз шарафини ҳимоя қилган «Хасково» совхозилик Х. Қосимов ҳамда Ю. Тихоновлар ўз вазн категорияларида ғолиб чиқдилар. 65 килограммгача бўлган курашчилар беллашувида В. Сотников фахрли иккинчи ўринни қўлга киритди. Ёш полвонларнинг бу муваффақиятида уларнинг устози, халқаро классдаги спорт мастери Э. Абдураҳмоновнинг ҳиссаси каттадир.

● ТОШКЕНТ агрегат заводида кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқариш аҳоли талаби асосида олиб борилмоқда. Корхонанинг янги конструкторлик бюроси инженерлари савдо ташкилотлари билан мустаҳкам алоқа ўрнатиб, уларнинг буюртмалари асосида янги маҳсулотлар тайёрламоқдалар. Ҳозирнинг ўзидаёқ 10 минг дона «Метеор» болалар спортроллери тайёрлашга буюртма олинди. Яқинда «Қуёнча» болалар велосипеди савдога чиқарилди. Суратда: кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқариш техник-конструктори Алла Суркова «Метеор» спортроллерини кўздан кечирмоқда.

А. Илёсов фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

Редактор Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЭКРАНДА РАНГЛИ ТАСВИР

Сиз олис сафардан қайтгач «ПЕЛЕНГ-500 К» — ДИАПРОЕКТОРИ керак бўлади. У 35-мм пленкага олинган диапозитивлар ва диафильмларни яхши намойиш қилади.

500 мм.га тенг бўлган кучли нур оқими экрандаги рангли тасвирни тиниқ ва ёрқин кўрсатади.

Баҳоси — 95 сўм.

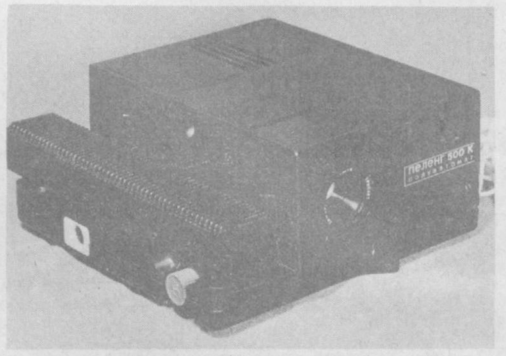

«РЕКЛАМА» МАРКАЗИЙ АГЕНТЛИГИ.
«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ. (Телефон 45-37-27).

Тошкент давлат циркида

24 ДЕКАБРДАН БОШЛАБ
МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ ҚИШКИ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА
ҚОРБОБО, ҚОРҚИЗ ВА БОШҚА ЭРТАК ҚАҲРАМОНЛАРИ ИШТИРОКИДА

«ЦИРКДА АРЧА»

ЯНГИ ЙИЛ ТОМОШАЛАРИ

Томошалар 24, 25, 26 декабрда соат 12, 14.45, 19.30 да; 27, 28, 29, 30 декабрда соат 10, 12.30, 14.45, 17, 19.30 да; 31 декабрда соат 10, 12.30, 14.45, 17.00 да; 1—11 январь кунлари соат 10.30, 12.30, 14.45, 17, 19.30 да бошланади.

Олдиндан билет сотиш кассаси ишлайди.
Коллектив заявкалар қабул қилинмоқда.
Қишлоқ жойларидан келган томошабинларга навбатдан ташқари хизмат кўрсатилади.
Касса ҳар куни соат 10 дан 20.00 гача ишлайди.
Маълумотлар олиш учун телефонлар: 44-35-91, 44-35-84.

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ МАДАНИЯТ БОШҚАРМАСИНИНГ
ЛЕНИН КОМСОМОЛИ НОМИДАГИ МАРКАЗИЙ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА
(Тошкент шаҳри, Ғ. Ғулом майдони — Комсомол кўли)

1986 йил 28 декабрдан 1987 йил 11 январгача боғда ва боғ атрофида

«ДАВРАМИЗГА МАРҲАБО, КУМУШ ҚОРБОБО, ЯНА ҚУВОНЧ КЕЛТИРДИНГ, БИЗГА БИР ДУНЁ»

ТЕАТРЛАШТИРИЛГАН ТОМОШАЛАРИ ЎТКАЗИЛАДИ

Билетлар боғ кассасида сотилмоқда.
Насияга пул ўтказиш йўли билан коллектив заявкалар қабул қилинмоқда.
Маълумотлар олиш учун телефон 45-37-54.

СССР Алоқа министрлигининг
ТОШКЕНТ АЛОҚА ПОЛИТЕХНИКУМИ
олти ойлик кечки тайёрлов курсларига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов курсларига 8 ва 10 синф маълумотига эга бўлганлар, шунингдек, 8 ва 10-синфларнинг ўқувчилари қабул қилинади.

Машғулотлар ҳафтада уч марта — душанба, чоршанба ва жума кунлари соат 18.45 дан 22.00 гача математика, тил ва адабиёт бўйича ўзбек ҳамда рус тилларида олиб борилади.

Аризалар 31 декабргача қабул қилинади.
Машғулотлар 1987 йил 2 январда бошланади.

Курсда ўқиганлик учун 30 сўм ҳақ тўланади.

Техникум қуйидаги ихтисослар бўйича мутахассислар тайёрлаб чиқаради: телевизион техника ва радиореле алоқаси, район электр алоқаси ва радиолаштириш, автомат электр алоқа, кўп каналли электр алоқа, телеграф алоқаси ва маълумотларни узатиш, почта алоқаси (сиртқи бўлимда бухгалтерия ҳисоби), алоқа линия-кабель иншооти.

Адрес: 700189, Тошкент шаҳри, Усмон Юсупов кўчаси, 70-уй (10-троллейбус: 44, 48, 97-автобусларнинг «Лабзак»; 10, 23, 27-трамвайларнинг «Алоқа техникуми» бекатлари). Телефон 41-35-04.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ўзбекистон ССР Минмонтажспецстройи
«УЗЭЛЕКТРОМОНТАЖ» ТРЕСТИНИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА

1, 2, 3-класс шофёрлари, автокранчи, двигателлар ремонти бўйича автослесарь, участка бошлиқлари, прорабдар ва экономист.

Справкалар ва ишга йўлланмалар олиш учун қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ГОСКОМНЕФТЕПРОДУКТ АППАРАТИГА

Контроль-ревизия бўлими бошлиғининг ўринбосари, бухгалтер-ревизор.

Справкалар ва ишга йўлланмалар олиш учун қуйидаги адресга мурожаат этилсин: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.

ТВ

БУГУН

● МТ 1

9.00 «ВРЕМЯ». 9.45 «СЎНГГИ РЕПОРТАЖ». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1- ва 2-сериялар.

* * *

15.00 Янгиликлар. 15.20 «Тоғликлар қайтиб келишяпти». Телевизион ҳужжатли фильм (Тбилиси). 15.45 «Сувенир» рус халқ чолғулари ансамблининг концерти. Краснодардан кўрсатилади. 16.10 Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 16.40 Р. Гажиев қўшиқлари. 17.10 «Ҳозирги дунё ва ишчилар ҳаракати». 17.40 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 18.30 СЎЗНИ АМАЛДА ИШ БИЛАН ОҚЛА. «ИНТЕНСИВЛАШТИРИШ: ИНСОН ОМИЛИ». 1-кўрсатув. «Коммунист» журнали ҳамда Марказий телевидение пропаганда Бош редакциясининг давра суҳбати. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «КОРРУПЦИЯНИНГ ЖАЛАЛАШИ». ГФР ҳукумат доираларида «Флик иши» бўйича йирик сиёсий можаро ҳақида телевизион ҳужжатли фильм премьераси («Экран»). 20.20 «СЎНГГИ РЕПОРТАЖ». Телевизион бадиий фильм премьераси, 2-серия. 21.30 «ВРЕМЯ». 22.05 СССР халқ артисти Ю. Темирканов билан учрашув. 23.05 «Ватан ёдгорликлари». Телевизион альманах. 23.55 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.15 «Даугава калитлари». Телефильм (Рига). 9.35, 10.35 Теварак-атроф билан танишиш. 1-синф. Ҳамма касблар керак. 9.55 «Телескоплар қаердан пайдо бўлган?» Илмий-оммабоп фильм. «Юлдузли осмон жумбоқлари» туркумидан (Новосибирск). 10.05, 13.50 Испан тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун. 10.55 «Инженерлик (Михайловск) саройи». Илмий-оммабоп фильм (Ленинград). 11.05 СПТУ ўқувчиларига. Жамиятшунослик. Ҳозирги босқичда империализм ва унинг хусусиятлари. 11.35, 12.35 Зоология. 7-синф. Ерда ва сувда яшовчилар. 12.00 «Диплом олиш ҳуқуқи». Илмий-оммабоп фильм. 13.00 Тарих. 10-синф. Германия Федератив Республикаси. 13.30 Ўқитувчи экрани. 3-синф. Ўрмон кўли сирлари. 14.20 «Тилла жавон». Ф. Рабле. «Гаргантюа ва Пантагрюэль». 14.50 «Тонггача омон қолсак». Бадиий фильм, субтитр билан («Мосфильм»). 16.05 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун». Истеъмолчини йил бўйи янги сабзавотлар билан қандай таъминлаш мумкин? Телейўқлама-тадқиқот. 19.50 В. Прокушева куйлайди. 20.20 «Ровесник». Киножурнал. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!». «Қуённинг бувиси». 20.45 «Тасвирий санъат». Шарҳ. 21.30 «ВРЕМЯ». 22.05 Халқ куйлари. 22.20 «Известия» газетасининг соврини учун хоккей бўйича халқаро турнир. Финляндия — ЧССР терма командалари. 2- ва 3-даврлар.

● ЎзТВ

7.25 Ритмик гимнастика. 7.50 «Салом, кичкинтойлар!» 8.00 Ишчи ёшлар учун. «Беш йиллик одимлари». 8.30 «АХБОРОТ». 8.50 «Оддий кун». Телефильм («Ўзбектелефильм»).

* * *

16.30 Кўрсатувлар программаси. 16.35 «Кичик юлдузчалар». Болалар учун фильм-концерт. 17.30 География. Дунё океанлари. 18.00 Янгиликлар. 18.10 Болалар учун фильм. «Буғулар мамлакати». 18.20 «Озиқ-овқат программаси амалда». 18.50 «Орган куйлари кечаси». 19.30 «АХБОРОТ». 19.45 «Бир кулишайлик...». Кулги кечаси. Аския. 20.30 «АХБОРОТ». 20.50 «Мақом кечаси». Концерт. 21.30 Москва. «ВРЕМЯ». 22.05 «Қайта қуриш: муаммо ва изланишлар». Республикада кооператив ва якка тартибда уй-жойлар қурилишини ривожлантириш ҳақида. 23.05 Кўрсатувлар программаси.

Театр

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/XII да **Ревизор**, 19/XII да **Сўнгги қабул.**

А. Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик катта театри коллективи театр солисти Ш. Тўхтабоевага отаси **Хўжа Маматович ТУХТАБОЕВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Р. — 08409. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. Б. 1778. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12